

Reggeli Ujság

Ujvidék, 1941 július 25, péntek

Szerkeszti:
ANDRÉE DEZSÓ

22. évfolyam 179. szám

Keresztes-Fischer Ferenc belügy- miniszter délvidéki körúton

Szabadkán a magyarság, bunyevátság és szerbség, valamint a szabadkai magyar ifjúság küldöttségét fogadta

Szabadkáról jelentik: Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter szerdán, mint jelentettük, délvidéki körútra indult és a délelőtti órákban megérkezett Szabadkára. A miniszter útja során meglátogatja Ujvidéket, Zentát, Zombort és más kisebb délvidéki helységeket is, hogy tájékozódjék a Délvidék helyzetéről. A miniszter Szabadkán fogadta a magyarság, bunyevátság és szerbség küldöttségét és hosszasan elbeszélgetett velük. Szabadkáról Palicsra ment Keresztes Fischer Ferenc, ahol ebédet rendeztek tiszteletére. A miniszter az éjszakát Palicson töltötte, majd dr. Pataky Tibor miniszterelnökségi államtitkár kíséretében tegnap reggel folytatta útját dél felé.

Szabadkai tartózkodása során a magyar belügyminisztert felkereste a szabadkai Magyar Olvasókör, Katolikus Kör és Bocskay-egyesület kebelébe tömörült magyar ifjúság küldöttsége is és memorandumot nyújtott át, amelyben bennfoglaltatik a szabadkai magyar ifjúság minden célkitűzése és követelése. Az egyesületekben tömörült magyar ifjúság elhatározta, hogy a jövőben minden esetleges nézetkülönbséget félretéve egy emberként munkálkodik majd a város fejlesztéséért, jobb jövőjéért, ebbeli határozatukat közölték

Szabadka város vezetőségével is, amely nagy meglepetéssel vette tudomásul az ifjúság elhatározását.

A belügyminiszter csütörtök délelőtt érkezett meg Ujvidékre

Vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter, dr. Pataky Tibor államtitkár, dr. Balla Pál miniszterelnökségi osztálytanácsos és dr. Vásárhelyi János személyi titkára kíséretében csütörtök déli egy órakor autóján Ujvidékre érkezett. A belügyminiszter kíséretének tagjaival együtt a volt báni palotába ment, ahol Novákovits Béla altábornagyot, a déli hadsereg katonai közigazgatási csoportjának parancsnokát látogatta meg.

Háromnegyed kettőkor itt fogadta Ujvidék város magyar lakosságának képviselőit, akikkel részletesen ismertette délvidéki körútjának célját és azokat az elhatározásokat, amelyeket ezzel kapcsolatosan hoztak.

Hadműveletek kezdődnek a Csendes-Óceánon

A japánok megindultak Indokina felé

A németek ismét több órán át bombázták Moszkvát - Az angolok szerdán 54 gépet vesztek

A német véderőparancsnokság közli:

A német haderő és szövetségeseinek hadműveletei az egész keleti arcvonalon erős helyi ellenállás és a rossz utak ellenére tervszerűen folynak.

Erős harci repülőkötelékek az elmúlt éjszaka is minden ürméretű bombával támadták Moszkva hadigazdálkodási és katonai célpontjait.

Az angol légi erő szerdán a csatorna partja ellen megkísérelt támadása során egyik legsúlyosabb vereségét szenvedte. Vadászgépeink 46, a légharító tüzérség és őrhajók 3-3, a tengerészeti tüzérség pedig 2 angol gépet lőtt le. Az e'enség tehát néhány óra alatt 54 gépet veszített. Saját veszteségünk 3 gép volt.

A légi erő a Nagybritannia elleni harcban az elmúlt éjszaka kikötőket és katonai berendezéseket bombázott Anglia keleti és nyugati partján.

Angol harci repülőgépek az elmúlt éjszaka Délnyugat-Németország néhány helységére robbanó és gyújtóbombákat dobtak. A polgári lakosság vesztesége csekély, az okozott kár jelentéktelen.

HÍREK A KELETI FRONTRÓL

Stockholmi jelentés szerint az elmúlt éjjel Moszkva ellen intézett

ujabb német légi támadás több órán át tartott. Épületkárokon kívül halottakról és sebesültekről is érkeztek jelentések. Egyébként a keleti harctér eseményeiről csak kevés újabb hír érkezik. Ezek a hi-

Japán ultimátum Indokínának

Newyorki jelentés szerint Japán ultimátumot intézett Indokínához. A jegyzékben a japán kormány állítólag bizonyos előjogokat kér Indokína déli részén.

Későbbi hírek szerint a japán ultimátum 24 órás határidőt tűzött ki. A japán követelés arra irányul, hogy Japán megszállja egész Indokínát.

Vichyből Zürichbe érkezett jelentések szerint hivatalos helyen közölték, hogy nem felel meg a valóságnak a 24 órás és Indokína teljes megszállását követelő japán ultimátum híre.

Londoni jelentés szerint erős japán tengeri erők 30 csapatszázalító gőzössel utban vannak dél felé.

NÉMET ELISMERÉS A MAGYAR CSAPATOKNAK

Bécsből jelentik: A Donauser-der szerda esti adásában a következőket mondotta:

Német legmagasabb katonai körökben megállapítják, hogy az Ukrajnában legutóbb elért nagy sikerek nem utolsó sorban a magyar csapatok bátorságának köszönhetőek. A keleti arcvonal közepes részén harcoló orosz csapatokat sikerült teljesen elszigetelt részekre szagatni. A finnek is újabb sikereket érnek el.

ek megerősítik, hogy Leningrádtól északra, továbbá az arcvonal közepes részén, Szmolenszknél, valamint Kiev körül rendkívül heves tankcsaták, tüzérségi és gyalogsági harcok folynak.

AMERIKAI GAZDASÁGI ELLENRENDSZABÁLYOK JAPÁN ELLEN

Washingtonból jelentik: George szenátor, a szenátus külügyi bizottságának elnöke, kijelentette, hogy az Egyesült Államok a Japán által Vichytől kikényszerített engedelményeket nem ismeri el. A szenátor szerint az Egyesült Államok gazdasági ellenrendszabályokat foganatosít Japánnal szemben. Lefoglalja Japán amerikai követeléseit és tovább korlátozza a Japánnal való kereskedelmet.

AZ USA HAJÓHAD KESZENLÉTBEN

A Budapesti Tudósító értesülése szerint Knox, az Egyesült Államok haditengerészeti minisztere kijelentette, hogy a Csendes-óceánon olyan események állnak küszöbön, amelyekből katonai akciókra lehet következtetni. Kijelentette még, hogy az Egyesült Államok hajóhada a Csendes-óceánon abban a helyzetben van, hogy hatáson szembeszállhat minden esetleges fejlődéssel.

A DÉLAMERIKAI FEKETE LISTÁK ÜGYE

Mint ismeretes, Roosevelt elnök különböző délamerikai cégeket fekete listára tett. Ezeket a cégeket azzal vádolja, hogy titokban a tengelyhatalmaknak szállítanak. Ezekkel szemben Roosevelt bizonyos megtorló intézkedéseket helyezett kilátásba. A fekete listán szereplő buenos airesi cégek képviselői legutóbb megjelentek az argentin külügyminisztériumban és óvást emeltek az Egyesült Államok intézkedése ellen, amelyekből gazdasági érdekeikre súlyos károk származnak. Az argentin külügyminisztérium a kereskedők álláspontját tudomásul vette, mindaddig azonban nem foglalt állást. Mint hírlik, megvárják a fekete lista megérkezését. Ezt a jegyzéket diplomáciai uton küldik meg az érdekelt államoknak.

Súlyos német támadás az odesszai hajógyárak ellen

Az angolok Indokínát fenyegetik — Angol csapatösszevonások Thaiföld és Burma határán — Japán változatlanul kitart a háromhatalmi egyezmény mellett

A szerdára virradó éjszaka Moszkva ellen intézett második légi támadásról a Német Távirati Iroda a következő részleteket közli:

Az első támadások okozta óriási tüzeket még nem tudták eloltani, amikor a moszkvai tüzoltóságunk be kellett szüntetnie munkáját, mert elülték az ujonnan ledobott bombák. Ennél a támadásnál is óriási tüzek keletkeztek a szovjetfőváros háborús szempontból fontos célpontjaiban. A moszkvai pályaudvarok bombázása különösen zavarja a bolsevisták összeköttetését az első vonalak és a mögöttes országrészek iparvidéke között.

A német támadások egyik fontos célpontja volt azoknak az üzemeknek bombázása, amelyeket különösen a háború kitörését megelőző hónapokban bővítettek ki a hadsereg ellátásának fokozása céljából. A NTI Moszkva bombázásával kapcsolatban rámutat arra, hogy a Szovjetunió nagyipari termelésének mintegy 75 százaléka esik a szovjetfőváros ipari üzeméire. A német légi támadásai tehát elsősorban a fontos szovjet hadfelszerelési és nehézipari telepeket érték.

Ujabb jelentések szerint a szerdára virradó éjjel Moszkva ellen intézett német légi támadás nyomán 20 új nagy tűz támadt. A legnagyobb pusztítás a Kreml környékén és a Moszkva-kanyartól délre volt észlelhető. A német repülőgépek egy kivételével visszatértek kiinduló pontjukra. A fel-

hőtlen, kissé párás időjárás igen kedvezett a német támadásnak, mert némi védelmet nyújtott a felfedezés ellen, de nem burkolta el a célpontokat. A ledobott bombák között igen sok hatalmas robbanóerejű nehéz bomba volt, ezenkívül sok tízezer gyújtóbombát is ledobtak Moszkvára.

ODESSZA BOMBÁZÁSA

Mint a NTI jelenti, a német légi-erő kedden nagyszabású támadást intézett Odessza ellen. Az odesszai hajógyárak több, mint 50 bomba találta el. A német bombák egy 6000 tonnás hajót lángba borítottak, egy 3000 tonnás gőzöst pedig megrongáltak.

A TÁVOLKELETI FESZÜLTSGÉK

A Neue Zürcher Zeitung tokiói tudósítója jelenti, hogy a japán sajtó felszólítást intézett a kormányhoz, tegyen haladéktalanul intézkedéseket a Thaiföldre és Indokínára mindjobban nehezedő angol és amerikai nyomás megszüntetése érdekében. A Jomiuri Simbun többek között azt állítja, hogy Thaiföld és Burma határán brit csapatokat vontak össze. Angol és amerikai ügynökök Bangkokban arra izgatják a thaiföldi politikusokat, hogy távolítsák el a jelenlegi japánbarát kormányt. Indokínában — folytatja a lap — szintén működnek angol és amerikai ügynökök, akik De Gaulle tábornok érdekében fejtenek ki tevékenységet és arra akarják rábírni Indokína kormányát, hogy szakítsa meg barátságos kapcsolatát Japánnal.

Tokió és Vichy tanácskozása

Vichyben megerősítik azt a hírt, hogy Tokió és a vichyi kormány érintkezésbe lépett egymással a távolkeleti kérdéssel kapcsolatban. Jól értesült vichyi körökben kijelentik, hogy helytállóan tartják a japán sajtónak azt a legutóbbi megállapítását, amely szerint Anglia részéről fenyegetik Indokínát. Valószínűleg helytállóan mondják azt a hírt is Vichyben, hogy Burmában és Singapurban angol csapatmozdulatok történtek. Utálnak továbbá arra, hogy Anglia, valamint Thaiföld és Kína képviselői között katonai jellegű megbeszélések folytak.

Eden angol külügyminiszternek azt a nyilatkozatát, hogy az Anglia és Kína közti megállapodás senki ellen sem irányul, vichyi mértékadó körökben nagy tartózkodással fogadták. A japán politika két főcélja a Távolkelet rendjének fenntartása és a kínai háború felszámolása. Franciaország a múlt év augusztusában elismerte, hogy Japán az a hatalom, amelyet a legnagyobb mértékben érdekkel a nagy ázsiai térben a rend fenntartása. Ha most Japán ezt a rendet fenyegetve látja, nem lenne

váratlan dolog — mondják Vichyben — ha a japán kormány felszólítaná Franciaországot, hogy Japánnal együtt vegye fontolóra mindazokat a lehetőségeket, amelyekkel elejét lehetne venni a bonyodalmaknak.

Az Associated Press jelentése szerint a washingtoni japán nagykövét közölte, hogy jelentést kapott, amely szerint Tokió és Vichy között egyezmény jött létre Francia-Indokínára vonatkozóan. Ezt a hírt hivatalosan még nem erősítették meg. Egyébként Tokióban erősen megcáfolták azt a magánforrásból származó állítást, hogy Japánban cenzurázzák a külföldi lap tudósítók jelentéseit.

KÖTELEZŐ KATONAI SZOLGÁLAT HOLLAND-INDIÁBAN

A Budapesti Tudósító svájci lap-értesülések alapján közli, hogy a holland-indiai parlament törvényjavaslatot fogadott el, amelynek alapján Holland-Indiában a bennszülöttek körében bevezetik az általános kötelező katonai szolgálatot. Jáva szigetén 400.000, a többi szigeten 200.000 embert állítanak így évente katonai szolgálatba.

A JAPÁNOK HAZATÉRNEK DÉLAFRIKÁBÓL

A Reuter johannesburgi jelentése szerint ezen a héten három kivételével valamennyi japán állampolgár visszatér Délafrikából Japánba. A diplomáciai és konzuli szolgálat tagjai családjaikkal együtt szintén hazautaznak. A távozó japánokat a Manila Maru hajó veszi fedélzetére. Ez a hajó, valamint a Durbanban horgonyzó Belgium Maru az utolsó két japán hajó, amely még egy ideig délafrikai vizeken közlekedik. A délafrikai japán cégek már mind bezártak vagy pedig ezen a héten szüneteltek működésük.

TOYODA NYILATKOZATA

Tokióból jelentik: Mint a Hoki Simbun írja, Toyoda japán külügyminiszter a japán diplomaták figyelmét meg egyszer határozottan felhívta arra a körülményre, hogy Japán politikája a kormányváltozással nem módosul, hanem alapja változatlanul a háromhatalmi egyezmény marad.

Altalában nem volt kétséges, hogy Japán ilyen magatartást tanúsít — írja a lap —, az angol és északamerikai propaganda azonban továbbra is terjeszti alaptalan híreszteléseit, hogy megkísérelje Japánt két táborra bontani és így megzavarja a német-japán kapcsolatokat.

Libéria a második Izland?

A Times Herald című amerikai lapban két ismert újságíró felveti annak lehetőségét, hogy a nyugatafrikai Libériát második Izlandként lehetne felhasználni. Libéria Francia-Nyugatafrika közelében terül el, amerikai pénz fekszik benne és vámügyei az Egyesült Államok ellenőrzése alatt állnak. Az Egyesült Államok hajóhada tehát jól felhasználhatná támaszpontként a néger szabadállamot — írja a lap.

Amerika elkobozta a Normandiet

Párisból jelentik: a francia közvélemény meglepetéssel fogadta a washingtoni kormányt az a bejelentését, hogy a Normandie francia óceánjárót ismét üzembe helyezi. A hajó elkobzását a francia felségjogok megsértésének tekintik. Francia politikai körök még nem értesültek arról, hogy az Egyesült Államok milyen kártérítési összeget ajánlott fel, de annak a véleményüknek adnak kifejezést, hogy nem csupán pénz-kérdésről van szó, hanem sokkal

súlyosabb nemzetközi jogi kérdéssről. A francia lapok ezzel kapcsolatban megállapítják, hogy Roosevelt háborús politikája elintéztében áll nemcsak az amerikai, hanem a francia nép érdekeivel is. A Petit Parisien így ír: Franciaország sokat veszíthet a mostani amerikai politika következtében, amely arra irányul, hogy feleslegesen meghosszabbítsa a háborút, holott ez a háború már eddig is tengernyi szenvedést zudított a francia népre.

Az angolok nagy vesztesége a csatorna felett

Julius 23-án a La Manche-csatorna és a holland partok felett vi-vott angol légi csata a brit légierő egyik legsúlyosabb vereségével végződött. Az ellenség a délután folyamán 30 repülőgépet veszített. Az angol vadászpilóták este végrehajtott utolsó támadási kísérlete során a német vadászpilóták az eddigi jelentések szerint még 13 Spitfire-vadászgépet semmisítették meg. Az eddigi közlések szerint tehát a brit légierő július 23-án délután és este a La Manche-csatorna küzdőterében 43 gépet veszített. Galand alezredes harcokban aratta 71. és 72. légi győzelmét. A légi csatából 3 német gép nem tért vissza.

Csütörtökre virradó éjszaka — mint a NTI jelenti, — angol repülőgépek berepültek Délnyugat-Németország fölé. A repülőgépek romboló és gyújtóbombákat dobtak le. A bombák sehol sem okoztak katonai károkat, hanem egytől-egyig szabad területre vagy egyes városok és helységek lakónegyedeire estek, ahol csekély

kárt okoztak anyagban és emberben.

FELROBBANT SPANYOL LŐSZERRAKTÁR

Sevillában szerdán reggel levegőbe repült egy tüzérségi lőszerraktár egész készlete. A robbanás Sevilla központjától mintegy 5 kilométerre történt. A szerencsétlenségnek az eddigi jelentések szerint 5 halálos és több sebesült áldozata van. A város polgármestere Primo de Rivera földművelésügyi miniszterrel együtt, aki szemleutja során éppen Sevillában tartózkodik, azonnal a szerencsétlenség színhelyére sietett.

SVAJC KATONAI KIADÁSAI

A Budapesti Tudósító értesülése szerint a berni kanton kiküldötteinek ülésén nyilatkozat hangzott el, amely szerint Svájc 1940. végéig több, mint 1.7 milliárd frankot adott ki katonai célokra. Ez év végéig Svájcnak további 3 milliárd frankot kell erre a célra fordítania.

Világhatalmak összeütközése a Csendes-óceánon

Japan támaszpontjai

Japán szükségszerű terjeszkedési törekvései most, úgy látszik, elkerülhetlenül összeütköznek az angol-szász hatalmaknak azzal az akaratával, hogy a Csendes Óceánon fenn-tartsák a „status quo” állapotát, vagyis biztosítsák ott kiváltságos helyzetüket.

Három okból szükségszerűek ezek a terjeszkedési törekvések. Először, mert Japán kicsiny területéhez és földjének terméketlenségéhez képest a föld legtulnépesedettebb országa. Másodszor, mert európaisodása óta a világ egyik legnagyobb méretű nagyiparát fejlesztette ki. Harmadszor: mert ez a ropant kapacitású nagyipar nélkülözni a megfelelő nyersanyagokat. Modern szóhasználattal élve, két természetes »életér» áll a Japán terjeszkedési törekvések előtt.

Az egyik Kelet-Ázsia, tehát Kína, Mongolia és a távolabbi szárazföldi területek.

Ezt az irányvonalat követte Japán az utóbbi években. Most a világháboru kitörése óta ismét előtérbe lépett a másik japáni »életér»,

a Csendes-óceán világa, tehát a délkeletázsiai szárazföld, Holland-India, a Fülöp-szigetek, Ausztrália, az óceáni szigetek, végül pedig gazdasági tekintetben a Csendes-óceán tulsó partja, Közép- és Dél-Amerika. Ez a tengeri terjeszkedési irányvonal mindig népszerűbb volt a japán közvélemény előtt, mint a szárazföldi.

Alighogy Japán megnyitotta kapuit az idegen hatalmaknak és ezzel együtt rátért a modernizálódás útjára, már is lassan megkezdte az előretörést mind Ázsia, mind pedig az Óceán felé. Meghódította Kínától a Liu-Kiu-szigeteket és Formosa szigetét, amelyek a kínai belső tengert mintegy elválasztják a szabad Óceántól, de ugyanakkor már a nyílt Óceán felé, tehát

az Egyesült Államok és a brit gyarmatbirodalom irányában is megkezdte lassan, óvatosan terjeszkedését 1876-ban, alig tíz évvel, hogy nyugati értelemben vett állam-má vált, elfoglalta a Csendes-óceánban a Bonin-szigeteket, amelyek 2000 kilométernyire vannak a japán anyaországtól. A szigetek neve annyit jelent, mint »lakatlan szigetek». Pedig a japán foglalás előtt sem voltak lakatlanok. Sőt már évszázadokkal azelőtt is japán fennhatóság alá kerültek. A japánok gonosztevőket telepítettek ide, ez a bűnöző kolónia úgy látszik, teljesen elpusztult, a XIX. század elején a szigetek a cetvadászok állomásai voltak, azután európai kalandorok telepedtek meg itt

a Szunda-szigetektől elrabolt szép maláji nőkkel.

Ezeknek mintegy száz ivadéka még ma is él a szigeten. Azután átmene-tileg az angolok, majd az oroszok foglalták el, míg végre japáni kézre került. Nyolcezer japán él a szigeten és legalább ugyanannyi katoná. Ma nagyon fontos haditengerészeti és légi támaszpont. Kikötői, amelyek voltaképpen a tenger alá süllyedt vulkánok kráterei, kitűnő védelmet nyújtanak. A szigeteknek idegen hajók által való megközelíté-

se ma szigorúan tilos, ezért a világhatalmakból teljesen kiestek.

Anglia és az Egyesült Államok tulsulya következtében Japán óceáni törekvései ezután évtizedekig nem érvényesülhettek. Új alkalmat adott a további előretörésre a világháboru, amikor Japán az antant oldalán szállt harcra és megszállta a csendesóceáni német szigetszoportokat. Ez a szigetszoport, amelyhez a Marianák, Karolinák és a Marshall-szigetek tartoznak, ma Nanyo Cho néven japáni kolónia. A területük 2150 négyzetkilométer, tehát össze-nennyi, mint egy kis magyar vármegyéé, 120.000 lakosuk van,

mégis igen nagy a világpolitikai jelentőségük.

Ezek a szigetszoportok ma Japán előretölti őrhelyei a Csendes-óceánban, egyrészt a Britbirodalomhoz tartozó szigetek és az ausztráliai kontinens, másrészt pedig az USA-hoz tartozó szigetek és az amerikai kontinens felé. Népeiségének a fele japán bevándorló, a fele bennszülött. A japániak tovább fejlesztették azokat a gazdasági értékeket, amelyeket a hamburgi vállalkozók és a német »Jaluit Társaság», amelynek kivételen politikai jogai is voltak német fennhatóság alatt a szigetekben, alapozott meg. Legfőbb gazdasági értéke a szigeteknek a cukornádültetvények és a madárguanóból keletkezett foszfát-telepek.

Sokkal fontosabb azonban a gazdasági értékeknél a szigetek stratégiai jelentősége. A Karolina-szigetszoport két legnagyobb szigete, Yap és Palau ma Japán legfontosabb haditengerészeti és légitámaszpontjai közé tartoznak. A Nanyo Chozhoz tartozó szigeteknek meglehetősen kényes a földrajzi helyzete. A Bonin-szigetektől ugyanis elválasztja őket az Unió csendesóceáni terjeszkedésének fő irányvonala, amely a Hawai-szigeteken, a Midway-szigeteken, Wake szigetén, Guam szigetén át a Délkelet-Ázsiához tartozó Fülöp-szigetekig,

az Unió legnyugatibb katonai bázisáig terjed.

Ugyanugy metszi az északi-déli irányu japán erővonal a keletnyugati irányu amerikai erővonalat, mint a Földközi-tengeren, a Szicíliai-szorosban az északdéli olasz erővonal a nyugat-keleti angol erővonalat. Vesszedelmesen összebonyolódnak és egybefonódnak itt a japáni és az amerikai katonai támaszpontok Yap szigete például a szigetszoport legfontosabb japáni támaszpontja, **mindössze 300 kilométernyire van Guam-szigetétől, az Unió egyik legjobban megerősített csendesóceáni légbázisától.**

1920, Nanyo Cho végleges megszerzésének dátuma után ismét közel két évtizedes szünet következett Japán csendesóceáni előretörésében. Megindult a nagy kínai háboru és Japán most a kínai part közelében igyekezett dél felé előretörni. De távolabbi szemszögből az ily módon megszerzett új pozíciók sokkal inkább az angolszász hatalmak és az általuk védett Holland-India, mint Kína ellen irányultak. 1938 januárjában a japán hadsereg partraszállt

Hainan szigetén, amelyet 28 kilométer széles, zátonyokban gazdag, örökké ködben álló tengerszoros választ el a délkinai tengerparttól. Hainan már nem apró szigetcsecke, a **területe 34.000 négyzetkilométer és körülbelül kétfélmillió lakosa van.**

Gazdag trópusi növényzet borítja, magas hegyeit azonban örök hó fedi. Hainan szigete rendkívül termékeny, a szorgalmas délkinai népeség cukornádat, rizst, olajosnövényeket, kókuszot, kacsukot termel. A kínaiak azonban csak a partvidéket lakják, a belső hegyvidékekre különös ősi népek, az ugynevezett li népek húzódtak vissza. Hainan szigete a japán foglalásig majdnem egész kereskedelmi forgalmát Anglia legfontosabb keletázsiai bázisával, Hong konggal bonyolítja le. Hainan alig 1000 kilométernyire fekszik a Fülöp-szigetektől, az Unió legnyugatibb Ázsia felé előretölti őrhelyétől és éppen az erefelé néző keleti kikötői kitűnőek. Ezek mintegy farkasszem néznek a Fülöp-szigetek nagy amerikai katonai támaszpontjával, Manilával.

A japániak tavaly óta lázasan erősítik meg Hainan keleti és déli partjait.

1939 áprilisában újabb déli csúcsától 1600 kilométernyire fekszenek délre, a Fülöp-szigetektől pedig mintegy 800 kilométernyire nyugatra. Japáni vállalkozók már 1917-ben megtelepedtek ezeken a kopár sziklaszigeteken s az Unió körei már akkor azzal vádolták Japánt, hogy ez a békés megerősítés csak előkészítés a háborus foglalásnak. A szigeteket is megerősítették a japániak, egyrésztük azonban még ma is lakatlan.

Ugyanakkor, amikor Japán katonailag megszállta a Spratly szigeteket, Franciaország, Indokínát féltve ea japán előretöréstől, megszállt a délkeletázsiai tengerben egy másik szigetszoportot, a Paracel-szigeteket. Ezt a szigetszoportot, amely az indokínai partoktól 250 kilométernyire, Hainan szigetétől 850 kilométernyire fekszik, a franciák nemrég kiűrtették és a japániak megszállták. Ez a kis szigetszoport mint egy a tenger felőli kapuja azoknak a támaszpontoknak, amelyeket Japán legújában Indokínában és állítólag most Sziámban is létesített.

A szigetek addig teljesen lakatlanok voltak, rettenetes tájfunok pusztítottak körülöttük, rengeteg hajó futott zátonyra sziklás partjaikon, ezért a kínaiak **halálszigeteknek** nevezik őket.

Hatalmas sziklafalak és mély szakadékok barázdálják fel a szigeteket, ahová a süllyedő hajókról patkányseregnek menekültek s ezek milliószámra szaporodtak el a szigetek korall-üregjeiben. Ugyancsak óriási madárrajok telepedtek meg a szigetek zavartalan magányosságában s guano-hegyeiket a japánok hajórakományszámra szállították el. Most megszűnt a szigetszoporton is a patkányok és sirályok boldog magánya: őrhelyeikről japán katonák figyelik a tengert és a levegőt — Holland-India és a Fülöp-szigetek felé.

Juhász Vilmos.

Fel se veszi

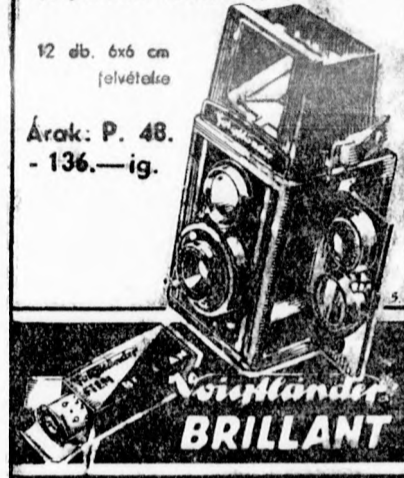
még, de a kiválóan nagy a BRILLANT kereső aknában már is olyan szűk, világosan és okosan látszik, akár a kész fénykép az albumban! Nem csoda. Ha ezzel a géppel már az első kép is pambócná sikerül. A BRILLANT a legmegfelelőbb fényképezőgép mindazok számára, akik onétül, hogy műszaki részletekkel sokat bibelésnének, hanem csak okának szép felvételei készülni.

Kérjen ismeretőt (fotokereskedőktől, vagy a vezetőképviseletől: BOLC TESTMENTEK Budapest, IV., Kecskeméti-utca 8/22)

Vegyen részt az ezévi 1.500,— pengős **Voyaglander-GESSAPAN** pályázaton!

12 db. 6x6 cm felvételre

Árak: P. 48. - 136.—ig.

Ellopták egy csurogi hentes elásott 3000 pengőjét

A tettesek kézrekerültek

Csurogról jelentik: Nem minden napi tolvajlás történt Csurogon. Opacsics Márkó csurogi hentes megtakarított 3000 pengőjét levitte a pincéjébe és elásta, nehogy valaki ellopja tőle.

A pénz elrejtésében V. M. nevű 17 éves inasa is segédkezett neki, aki később elárulta a titkot Szubotin Milivoj nevű barátjának. Szubotin elhatározta, hogy a pénzt megszerzi és

rábészélte V. M.-et, hogy lopja el a pénzt.

Opacsics tanonca a pénzt eltulajdonította és átadta Szubotinnak, aki nagylelkűen 200 pengőt adott a 3333-ból, a többivel pedig át akart szökni a Bánátba.

Szubotin ezután két kiskoru társát, B. V.-t és R. Sz.-t is rábeszélte a szökésre, utána 350 pengőt beváltott dinárra, majd kocsi bérelt és elindult a Tisza felé. V. M. várt kis ideig, majd elment munkaadó-jához és bevallotta, hogy ellopta a pénzt. Opacsics, amikor meggyőződött, hogy tanonca valóban igazat mond, jelentést tett a csendőrségen. V. M. kijelentette, hogy Szubotinnak már tuljutottak a határon, ne is keressék őket. Szerencsére a tanonc elszámította magát, mert a csendőrség körözésére néhány perc múlva,

épp amikor át akartak kelni a Tiszán, a határőrség letartóztatta Szubotint és két társát.

Szubotinnál 25 pengő hiányával megtalálták az eltulajdonított pénzt, a felbujtót kiskoru társával együtt őrizetbe vették.

Szerbiában a németek ártalmatlanná tettek egy kommunista bandát

Belgrádból jelentik: Józan és higgadt szerb körökben nap-nap után hangzanak el figyelmeztetések, hogy teljesen céltalan és káros azoknak a tevékenységük, akik hamis jelszavaktól elvakítva nyíltan szembefordulnak a megszálló német hatóságokkal. Lyotics Dimitrije az egykori »Zbor« mozgalom vezetője nyíltan megírta és rádió beszédében is hangsúlyozta, hogy csak súlyos károkat és végzetes következményeket hozhat Szerbiára azoknak a megdöglő gondolatlanoknak egyéni tevékenysége, akik azt hiszik, hogy elrejtett fegyverek, gépfegyverek és bombák elegendők a német harcikosok, repülőgépek és katonaság ellen. Az ilyen megdöglő gondolatlanok nemcsak saját magukat teszik ki pusztulásnak, hanem országuknak is súlyos károkat okoznak, esetleg végveszélybe dönthetik.

Mindezen figyelmeztetések ellenére is vannak azonban olyanok, akik azt hiszik, hogy rombolásokkal és egyéb terrorcselekményekkel eredményt érhetnek el, pedig, mint a példák mutatják, a német megszálló csapatok férgekként tapossák el ezeket a bandákat. Ennek ellenére is Szerbia különböző részeiben kisebb-nagyobb csoportokba verődve akarják bizonytalanná tenni a közrendet, de minden egyes esetben elbuknak.

Szerdán este újabb ilyen kommunista banda megsemmisítéséről a következő jelentést adták ki Belgrádban:

»A kommunista bandákkal folyó

A kommunizmus okozta a szerb népi súlyos helyzetét

Belgrádból jelentik: A belgrádi »Novo Vreme« legújabb számában a bolsevizmus szerbiai propagandájával foglalkozik és megállapítja, hogy 1939 óta, amikor Németország és Lengyelország, illetve Németország és a nyugati nagyhatalmak között kitört a háború, Szovjetország egyrészt arra törekedett, hogy a helyzet kihasználásával területét gyarapítsa, másrészt semleges vagy nem hadviselő államok bevonásával időben és térben egyaránt kiterjeszse a háborút egyidejűleg pedig fokozza a kommunista propagandát az összes államokban.

Egyelőre még nem lehet áttekinteni, milyen eredményeket ért el Szovjetország ebben a tekintetben, de kétségtelen, hogy a kommunista propaganda nagy mértékben elősegítette Franciaország bukását és Jugoszlávia összeomlását.

A szerb nép nagyrészt ennek a propagandának köszönheti jelenlegi súlyos helyzetét.

Jugoszlávia megalakulása és összeomlása közötti időben számos kormány és uralom váltotta fel egymást. Mindezek tudatában voltak annak a vérségi és nyelvi kapcsolatnak, amely a szerb népet az orosz néphez fűzi, mégis hazafias kötelességüknek tartották, hogy minden rendelkezésükre álló eszközzel harcoljanak a vörös Moszkva befolyása ellen és megvédjék az istenhitet, a hazát és a nemzeti szabadságot, amit a szerb nép a legszentebbnek tart.

Bármilyen erővel is folyt azonban ez a védekező harc a kommunizmus ellen, a kommunista propaganda mégis utat talált az ifjúsághoz és bizonyos értelmiségi körökhöz, amelyekben a nemzetköziség mérgező eszméje egyre nagyobb tért hódított a nemzeti öntudat rovására.

Mindazok, akik megőrizték józan ítélőképességüket, már régóta felis-

harc során a szerbiai Topola közelében egy banda tizenhat tagját elfogtuk és a helyszínen kivégeztük.

SCHRÖDER TABORNOK RENDELETE

Belgrádból jelentik: Von Schröder légvédelmi tüzértábornok, Szerbia katonai parancsnoka rendeletet adott ki, amely szerint halálbüntetéssel, enyhébb esetekben három évnél súlyosabb börtönbüntetésre ítélik mindazokat, akik hadifontosságú készleteket vagy berendezéseket gáz-, víz- vagy elektromos műveket, zsipeket, gátakat, táviró, távbeszélő vagy világítási vezetékeket megsemmisítenek vagy megrongálnak, a megszállás alatt álló területen nem német katonai személyeket támogatnak, a megszállás alatt álló területen kívül levő személyeknek vagy hatóságoknak a német véderő vagy a német birodalom érdekeivel ellentétben álló közléseket továbbítanak, németellenes megnyilvánulásokat rendeznek vagy ilyen rendezésekben részt vesznek azaz a céljal, hogy a német véderőnek vagy Nemzetországunk ártanak, továbbá azokat, akik beszüntetik a munkát, munkásokat kizár, vagy munkabeszüntetésre illetve munkaszünetre rábeszél valakit.

A felsorolt bűncselekmények elkövetésének kísérletét a büntetés elkövetése esetére kiszabott büntetéssel sújtják. A rendeletnek visszaható hatása van, azaz vonatkozik a rendelet kiadása előtt elkövetett bűncselekményekre is.

mérték azt a félelmetes veszélyt, amely az ifjúság és más értelmiségi körök ilyen beállítottsága miatt az egész szerb népet fenyegette.

Ezek után bekövetkezett a szerb nép történelmének legsúlyosabb veresége és most egyre jobban kiderül, milyen nagy része volt a Szovjetnek ennek a halálos kalandnak előidézésében. Kiderült azonban az is, hogy Moszkva milyen kevéssé törődött Jugoszlávia sorsával éppen abban a pillanatban, amikor mint egy kis nép védőjeként léphetett volna fel.

Moszkva támogatása csak annyiban nyilvánult meg, hogy néhány órával, mielőtt Jugoszlávia minden ok nélkül belesodródott a háborúba, megnemtámadási szerződést kötött Jugoszláviával és ezzel csak megerősítette a háborús uszítók pozícióját. Minden egyéb támogatást hiába várt a szerb nép a rövid háború alatt és a próba, amit a cári Oroszország annyiszor olyan fényesen kiállt, ezuttal negatív eredménnyel végződött. Mindezek dacára bár Szerbia több súlyos sebből vérzik, akadnak kommunista izgatók, akik még most sem nyugszanak, hanem bizonyos utasításoknak engedve még súlyosabb romlásba és nyomorba akarják dönteni a szerb népet.

Már három hónap múlt el a szerb nép második Koszovója óta és eljött az ideje annak, hogy a szerb nép végre mélyebben gondolkozzék sorsa felett.

Most amikor Keleten a nagy csata folyik, amelytől egész Európa, így tehát a szerb nép sorsa is függ minden erővel a szerb nép belső megszervezését és nemzeti megerősödését kell szorgalmazni. Elsősorban szembe kell nézni a valósággal. Bármilyen keserű is ez, a tévedések kiküszöbölése és pozitív munka megnyitja az utat a szobban jövő felé.

A fajvédelmi törvényjavaslatot elfogadta a felsőház és képviselőház egyeztető bizottsága

Budapestről jelentik: A képviselőház és felsőház által kiküldött egyeztető bizottság Bárdossy László miniszterelnök és Radocsay László igazságügyminiszter jelenlétében szerdán délelőtt tárgyalta a fajvédelmi törvényjavaslatot. Az egyeztető bizottság albizottságot küldött ki, amely a következő módosítást dolgozta ki: A törvényjavaslat új címe: A házassági jogról szóló 1894. évi XXXI. tc. kiegészítéséről és módosításáról, valamint az ezzel kapcsolatban szükséges fajvédelmi rendelkezésekről.

Uj 9. paragrafus:

Nemzsidónak zsidóval házasságot kötni tilos.

Zsidó nőnek külföldi állampolgárságu nemzsidóval kötendő házassága nem esik az új paragrafusban meghatározott tilalom alá.

A jelen paragrafus alkalmazásában zsidó az, akinek legalább két nagyszülője az izraelita hitfelekezet tagjaként született, ugyancsak tekintet nélkül származására az, aki az izraelita hitfelekezet tagja. Az, akinek két nagyszülője született az izraelita hitfelekezet tagjaként, nem esik a zsidókkal egy tekintet alá, ha ő maga keresztény hitfelekezet tagjaként született és az is maradt és emellett mindkét szülője házasságkötésük idejében keresztény hitfelekezet tagja volt. Az ilyen személynek azonban nemcsak zsidóval, hanem olyan nemzsidóval is tilos házasságot kötni, akinek egy vagy két nagyszülője izraelita hitfelekezet tagjaként született.

Az előbbi bekezdés rendelkezéseit a házasságon kívül született gyermekek is alkalmazni kell, ha őt a természetes atya az anyakönyvvezető előtt vagy közokiratban magának elismerte, vagy az atyai elismerést a bíróság megállapította.

Atyai elismerés hiányában a házasságon kívül született az a gyermek zsidó, akinek legalább egy nagyszülője az izraelita hitfelekezet tagjaként született. Az, akinek csak egyik nagyszülője született az izraelita hitfelekezet tagjaként, nem esik a zsidókkal egy tekintet alá, ha ő maga keresztény hitfelekezet tagjaként született és az is maradt és emellett anyja a gyermek születése idejében keresztény hitfelekezet tagja volt.

Zsidóknak a jelen törvény hatályba lépése után kötött házasságából eredő leszármazói is zsidók, tekintet nélkül arra, hogy nagyszülei mely hitfelekezet tagjaként születtek.

A jelen paragrafusban foglalt tilalom megszegésével kötött házassága következtében a zsidókkal esik egy tekintet alá az is, aki keresztény hitfelekezet tagjaként született és az is maradt és emellett mindkét szülője házasságkötésük idejében keresztény hitfelekezet tagja volt és nagyszülői közül csak kettő született az izraelita hitfelekezet tagjaként. A jelen paragrafusban foglalt tilalom ellenére kötött házasságból született gyermek is a zsidókkal esik egy tekintet alá.

Az izraelita hitfelekezetbe a jelen törvény hatályba lépése után

átért olyan személy, akinek a jelen paragrafus értelmében tilos lett volna áttérés előtt zsidóval házasságot kötnie, ha az izraelita hitfelekezet tagjaként zsidóval kötött házasságot, a zsidókkal egy tekintet alá eső személy marad akkor is, ha utóbb ismét keresztény hitfelekezet tagjává lesz.

A jelen paragrafus rendelkezései nem érintik az 1894. évi XXXI. tc.-nek azokat a rendelkezéseit, amelyek külföldi házasságon Magyarországon kötött házasságára irányadók.

Igazságügyminiszteri felmentés

Az igazságügyminiszter különös méltánylást érdemlő okból kivételként felmentést adhat a jelen paragrafusban foglalt tilalom alól nemzsidó és olyan zsidó között kötendő házasság tekintetében, akinek csak két nagyszülője született az izraelita hitfelekezet tagjaként és ő maga keresztény hitfelekezet tagjaként született vagy élete hetedik évének betöltése előtt keresztény hitfelekezet tagjává lett és mindkét esetben az is maradt. Ezt a rendelkezést a házasságon kívül született gyermekek is megfelelően alkalmazni kell.

Az új 15. paragrafus

szertint vétséget követ el és három évig terjedhető fogházzal, hivatalvesztéssel és politikai jogai gyakorlásának felfüggesztésével büntetendő az a zsidó, aki magyar honos tisztességes nemzsidó nővel házasságon kívül nemileg érintkezik vagy aki magyar honos tisztességes nemzsidó nőt házasságon kívüli nemi érintkezés céljára a maga, vagy más zsidó részére megszerez, vagy megszerezni törekszik.

A cselekmény büntett és büntetése öt évig terjedhető börtön, hivatalvesztés és a politikai jogok gyakorlásának felfüggesztése, ha a tettes:

1. a cselekményt családsággal, erőszakkal vagy fenyegetéssel követte el,
2. a cselekményt hozzátartozója, nevelés, tanítás vagy felügyelet végett reá bízott, vagy neki alárendelt személy ellen követte el,
3. a cselekményt akkor követte el, midőn a nő életének 21. évét még nem töltötte be,
4. a cselekményt annak ellenére követte el, hogy ilyen vétség miatt megbüntették és büntetésének kiállása óta tíz év még nem telt el.

Abban a tekintetben, hogy a jelen paragrafus alkalmazása szempontjából ki a zsidó, illetőleg ki a nemzsidó, a 9. paragrafus rendelkezései irányadók.

A jelen paragrafusban meghatározott bűncselekményekre az 1878. évi V. tc. 7. paragrafusának a rendelkezéseit alkalmazni kell.

Az albizottság a délutáni ülésén az egyeztető bizottság elé terjesztette a módosító javaslatot, amit az egyeztető bizottság majdnem egyhangulag elfogadott.

A képviselőház és felsőház ma délután vita nélküli szavazással döntött az egyeztető bizottság javaslatáról.

Bolsevista hadvezérek

Irtá: Paul Hasse tüzérségi tábornok

Az orosz forradalom vezérei nem igen bizhattak abban, hogy a zsidó-bolsevik forradalom a cári hadsereg tisztjeinek körében visszhangra talált. Így aztán, kénytelenek voltak kísérleteket tenni, hogy a hadsereg vezetését más, ha katonai szempontból nemis éppen megfelelő, de irántuk hűséges kezükbe tegyék és a cári uralom tisztjeit kikapcsolják. Bestiális gyilkosságok sorozata kezdődött meg ezzel. Alig egynehány volt cári tisztnek sikerült csupán külföldre menekülnie. Ezerszámra mérszárólták le őket, egy részüket a legvisszataszítóbb kínzások közben. Csak egyes fiatal tiszteteket ért az a nagy kitüntetés, hogy átvegyék őket a bolsevik hadseregbe, ezek közé tartozott Tuhacsewzski, akinek sikerült egészen a marsallsági rangig vinni. A volt cári gárdatiszt és stralsundi hadifogoly, aki a hadifogságból hihetetlen és valóban imponáló módon szökött meg, éppen a Lenin uralom kezdetére érkezett meg Szent Pétervárra. Nyomban a forradalom rendelkezésére bocsátotta magát. A német tábornokok és a lengyelek elleni küzdelemben egyre magasabb rangra emelkedett, míg nem Worosilow mellett helyettes hadügyi népbiztos nem lett.

Máról-holnapra vesztette el Sztalin kezét s amilyen gyorsan csinálta karrierjét, épp oly gyorsan bukott is meg. Rövid-úton ki is végezték,

állítólag Worosilow mesterkedése következtében, aki a bolsevik Oroszország ebben a kétségtelenül legtehetségesebb és összehasonlíthatatlanul legképzettebb tisztjében — nem egészen minden alap nélkül — télyársát látta.

Az orosz hadsereg a nagy felfordulás és a régi hivatásos tisztek kikapcsolása következtében, leginkább azonban a hadsereghez beosztott politikai megbízottak működése folytán, akik foglalkozászerűen izgatnak a tisztek ellen, rendkívül fegyelmetlen lett. A katonák tisztjeiket maguk választották és éppen ugy jogukban volt azokat, ha valami okból nem tetszettek, elcsapniuk. Eltörölték a tisztelgést és szolgálton kívül a tisztek sem viselhetek fegyvert. Egyetlen tiszt sem helyezkedhetett ezekkel az állapotokkal szembe, anélkül, hogy a politikai biztos feljelentésének ki nem tette volna magát. Ez pedig elbocsátást, még gyakrabban pedig száműzést, illetőleg halált jelentett.

Worosilow a Szovjetunió akkori hadügyi népbiztosa az ő józan és gyakorlati érzékével már régen tisztában volt azzal, hogy ez így tovább nem mehet. Mindent elkövetett, hogy a tisztek helyzetét megerősítse és tekintélyüket a politikai biztosokkal szemben emelje. A kis finn nemzettel vívott háború világosan rámutatott a bolsevik hadsereg gyengeségére. Időközben azonban Worosilow helyzete is megintgott. Nem bírta már olyan fenntartás nélkül Sztalin bizalmát és távozni volt kénytelen a hadügyi népbiztos helyéről. Ma a szovjetbirodalom élet-halál küzdelmében ismét felé fordult a bizalom és a németekkel szemben álló egyik orosz hadsereg parancsnoka lett.

Worosilow marsall, akinek eredeti foglalkozása lakatos, most 60 éves. A Don vidékéről származik és a világháború alatt bolsevik agitátor volt. Tünelmes népszónok, de a forradalom kitörése után nyomban pályát változtatott.

Tábornok, nemsokára pedig annak a bolsevista lovashadseregnek a parancsnoka lett, amely a szedett-vedett és rosszul fel-

fegyverzett fehér csapatok fellett olcsó diadalokat aratott. Katonai kiképzése nincs, ezzel szemben vad temperamentummal és tagadhatatlanul hatalmas energiával rendelkezik.

Hogy milyen mértékben volt hadseregének stratégiai és taktikailag valóban vezére, arról nehéz lenne bírálatot mondani. Vezérkarában egy volt cári lovassági tábornok Kljnjew is helyet kapott. Nagyon könnyen lehetséges, hogy ő volt ennek a taktikának szellemi atyja, melynek Worosilow energiája nagy híret köszönhet. Worosilow sokkal inkább volt nemzeti orosz, mint nemzetközi bolsevik. Ez a körülmény indította Sztalint arra, hogy bár hadügyi népbiztosi állásától felmentette, kész volt energiáját mint hadsereparancsnok gyümölcsösztetni. Feltételezhető, hogy Worosilow megkísérli, a már félig-meddig megvert orosz seregeknek a legkeményebb eszközökkel való együttartását. Hogy ez sikerül-e majd neki, az elsősorban attól függ, hogy milyen mértékben tudja energiáját az alája rendelt csapatokra átvinni.

Worosilownak a hadseregben meglazult fegyvelm helyreállítására irányuló törekvéseit, utóda, a hadügyi népbiztosságban őt követő Timosenko marsall, a legnagyobb sikerrel folytatta. Timosenkónak sikerült a politikai megbízottakat végképpen kikapcsolni, a tisztikar tekintélyét lényegesen emelni és a hadseregben

a fegyelmet ismét helyreállítani.

Timosenko legfőbb jellemvonása is törhetetlen akaraterében nyilvánul meg. A fehér csapatokkal vívott harcokban előbb hadosztályparancsnok volt, majd egy személyben ev lovashadtest parancsnoka és politikai megbízott lett. 1939-ben a lengyel területek megszállásakor felvonult erők főparancsnoka, a finn-orosz háborúban pedig az egyik hadsereg parancsnoka volt. Energiája mellett éles tisztánlátása és rendkívüli szervezőképessége képezik jellemének fő vonásait. Mindössze 46 éves és munkáscsaládból származik.

A harmadik orosz hadsereg parancsnoka Budenyki marsall, aki a fehér tábornokokkal vívott harcokban az első lovas hadsereget vezette, kemény, rámenős katona annak valódi értelmében. Egyébként a cári

hadsereg volt őrmestere és a szentpétervári lovasiskola fékezhetetlen temperamentumáról és vad bátorságáról híres lovása.

Ez a három szovjet tábornagy, akikre most Sztalin az orosz hadsereget bízta és ezzel a szovjet sorsát kezükbe tette, kétségtelenül nagyon hasonlítanak egymásra: mindhárom robusztus, egészséges, természetes értelemmel rendelkező emberek, akiknek legfőbb, egyben legértékesebb tulajdonságuk fékezhetlenséggel határos energiájuk. Az egész szovjet hadseregben nagy tekintélynek örvendenek, azonban komolyabb katonai képzettséggel és hadvezéri képességekkel egyikük sem rendelkezik.

Az eddig említett három marsalltól — akik egyébként most a három orosz hadsereget vezetik — lényeges mértékben különbözik Saposnikow marsall, a szovjetorosz vezérkar főnöke, azonban róla igen nehéz egyebet mondani, minthogy régi cári hadseregbeli vezérkari tiszt és hogy a forradalom kitörésekor az elsők között pártolt át a bolsevikiekhez, ennek ellenére végig az egész forradalom alatt és után is politikai tekintetben rendkívül tartózkodó magatartást tanusított. Valószínűleg ő a mai szovjethadsereg legképzettebb tisztjeinek egyike, mindenesetre azonban legképzettebb tábornagy.

A szovjethadsereg utolsó, egyben ötödik marsallja Jagerow, szintén a cári hadseregnek volt a tagja, őt azonban forradalmi magatartása miatt már jóval a forradalom előtt eltávolították a hadseregből. Karrierjének hatalmas iramban való emelkedését Sztalin személyes barátságának köszönheti, amely még a fehér-vörös polgárháború idejéből dotálódik.

Hogy a felsorolt öt tábornagyon kívül hány, európai értelemben vett vezérkarilag kiképzett tábornokkal rendelkezik a szovjethadsereg, arra vonatkozólag nem állnak pontos adatok rendelkezésünkre, nem valószínű, hogy számuk magas lenne. Számolni kellene azonban mindazonáltal azzal, hogy sok fiatal törekvő, energikus, sőt mondhatni fanatikus katona van közöttük, akik a legelősebb eszközöktől sem fognak visszariadni, hogy a szovjethadsereg erkölcsi bomlásával szembehelyezkedjenek és mindent meg fognak tenni, hogy a vert szovjethadsereget ismét ellenállóképessé tegyék. (MN)

A világ leghiresebb tehene

„Elza” propagandakörútra indul

A falusi lakosságnak a nagyvárosba özőnlése, mint annyi más országban, az utóbbi évtizedekben az Egyesült Államokban is aggodalomra okot adó mértéket öltött. A mezőgazdasági vidékek elnéptelenedésének megelőzésére Amerikában a magánjellegű szervezetek egész sora alakult azzal a célkitűzéssel, hogy

a falusi élet örömeinek és a farmeri hivatásnak ismét hivatást teborozzon.

Ez a propagandahadjárát természetesen mindenben az amerikai méreteknél és az amerikai izlésnek megfelelő módon folyik. Az egyik legnagyobb propaganda-szervezet például egy

tehénre építette fel haditervét és nem is csalatkozott. A tehén impresszáriójával az atlantióceáni partoktól a Csendes-óceánig, Mexicótól Kanadáig Amerika minden vidékét beutazta és hirt hamarosan a legnevesebb hollywoodi sztárokéval is vetekedett.

PUHA PERZSASZÖNYEGEKEN A BANKETTEN

»Elza« — megérdemli, hogy nevét megjegyezzük — valóban pompás példány volt. A newyorki világkiállításon nem ok nélkül bámulták és csodálták százezrek, nem érdemtelenül forogtak fényképei ezres számban közkezen. Óriási sikere után az Egyesült Államok állattenyésztőinek newyorki közgyűléséről természetesen már »Elza« sem hiányozhatott. A kiállítás

szabadban felépített állásából diszvendégként egyszeriben New York egyik legelőkelőbb szállodájának bankettermébe került. Mig a lelkes állattenyésztők egymásután ürítették poharaikat egészségére,

Elza a terem egyik sarkában kényelmesen terpeszkedett a pu-

ha perzsaszőnyegen és nagy barna szemével békésen figyelte tisztelői izgatott tömegét. Ez a kitüntetés többször megismétlődött Elza életében. Nehéz lenne ugyan elgondolni, hogy mi közük az amerikai újságkiadóknak a tehénekhez — talán éppen csak a bankett sikerét irigyelték meg, melynek Elza volt a főattrakciója — Elza mindenesetre

az ő bankettjükön is ott trónolt. **KATONAI PARÁDÉ — FILM — MIKROFÓN**

Ez a két bankett Elza hírnevét mostmár végleg megalapozta. Ettől kezdve gyors iramban pergek az események. A múlt nyáron például Elza valódi katonai parádén vett részt, melyen a newyorki helyőrség egyik tüzérezrede

»az ezred tehene« büszke címével ruházta fel. A kimerítő felvonulás után Elza kényelmes vasuti kocsiában gyűjtött erőt, hogy Kaliforniában gyarapítsa babérjait. Kaliforniai turnéján többek között Hollywoodban is megfordult. sőt

két filmben aktív szerepet is vállalt.

Tekintélyes gázsijából impresszáriója remélhetőleg a lehető legjobb szénával látta el.

Hollywood után San Francisco következett. Ide a rádióvilág vállalt szerződése kötelezte, melynek értelmében 50—50 dollár honoráriumért két egymást követő estén

hangját kellett produkálnia.

Mint minden fellépése, ez a szereplése is nagy sikert hozott. A különböző rádiótársaságoktól tömegével érkeztek a fényesnél fényesebb ajánlatok. Az impresszárió azonban nem volt kapzsi ember, és tudta, hogy a sztároknak sztárokhöz illő pihenő is jár. Elza minden ajánlatot mereven visszautasított és visszavonult szülővárosába, Massachusetts egy kis vidéki városkájába, Elm Hillbe. Olyan selymes fű, mint Elm Hill mintafarmján, ahol Elza kilenc évvel ezelőtt a napvilágot meglátta, talán sehol sincs a világon.

HALÁLOS BALESET A BROADWAYN

Sajnos, a közszereplés fényét szomjazó Elza nem bírta sokáig falusi visszavonultságában. Új szerződése Chikágóba szolgáltatta, ahol az állatkiállításon — mint természetes is — az első díjat nyerte. Egy philadelphiai epizód után ismét vizsztatért New Yorkba, ahol egy rendkívüli szerződésnek eleget téve most már

a szinpadon is megpróbálja szerencsáját.

Nem kétséges, hogy szerencséje itt sem hagyta volna cserbe — tehetsége bizonyosan megfelelt volna az amerikai szinpad követelményeknek — a világot jelentő deszkákat azonban a sors, mely Amerikában autószerencsétlenségek alakjában oly gyakran szól bele a szerencsekergetők terveibe, megirigyelte tőle. A Broadway közelében egy teherautó elgázolta és mielőtt még a segítségül hívott állatorvos még segíthetett rajta,

kilehelte páráját.

A siker előtte álló lehetőségeit nem tudta tehát mind learatni, a szerepeltetéséről gondoskodó propagandaszervezethez befutó részvétváratok tömege azonban így is kétségbevonhatatlanul igazolja, hogy az övéhez hasonló pályát eddig a világtörténelem egy tehene sem futott be.

Láj, Istenem!..

SUTYI, A »MEGFAGYOTT GYERMEK« ÉDES KIS PRIMADONNÁJA

Ujvidékre érkezett és máttól kezdve önálló számokkal fellép az Apolló-Moziban

Csütörtökön délután kedves vendég érkezett szerkesztőségünkbe: édesanyja kíséretében felkeresett bennünket a magyar filmművészet legnagyobb gyermekművésznője, Ádám Klárka »kisasszony«. Drága csöppség, valóságos csillag:

kicsi és mégis olyan tündéri fényrel ragyog Istentől kapott művészetében, mint a messzi égi csillagok a biztató magyar égen. A »Mefagyott gyermek« nagy sikerre jut eszünkbe, a film kis cigánylányának láttán mindegyikünkbe beledobog a szívünkbe annak a meleg sikernek az emléke, amely szerbetket, magyarokat egyaránt fellelkesített. Sokkal nagyobb most az örömmünk:

a feltámadt Ujvidéken ölelhatjuk a szívünkbe a kis Sutyit, aki biztató reménye film-művészetünknek.

Sutyi komolyan készül arra, hogy ne jusson Jackie Coogan és más gyermekszereplő sorsára, akik csak addig voltak művészek, amíg ki nem nőttek a gyerekcipőkből.

Jövőre már gimnáziumba jár, időközben csak úgy mellékesen, táncolni, énekelni, zenélni tanul, közben filmezik majd, hogy véletlenül se felejtjük el

s azután, nyolc év múlva, bizonyára mint jelesen érett hajadon beiratkozik a színi akadémiára, hogy újabb 1—2 év múlva, mint fővárosi színház sztárját ismerjük fel újra.

Sutyi egyelőre nem akar tudni a nagyon komoly dolgokról. Nem komolytalan, csak a legkomolyabb dolgokat is vidám oldalukról szereti megfogni. Édes bemozdásaival szórakoztatja az egész szerkesztőséget. Megkérdezzük,

hány éves? Sutyinak huncut fény lobban bogár-szemében és úgy 18 felé kezd alkudni. Utána felét elengedi, de abból nem enged, hogy szívesen veszi a katonatisztek udvarlását.

Komolyan megrójjuk miatta, mire nagyon gyorsan és pontosan eltalálva a szög fejét, rávágja, hogy:

— Ezt csak azért mondja, mert féltékeny!

Hát mi tagadás Sutyi, bizony édes csöppség vagy és nagyon szeretlek is. Sutyi mosolyogva könyveli el a sikert. Azután már nem tud megszábadulni — az autogramm kérőktől. Mert gyorsan hire ment, hogy a Sutyi fent van a Reggeli Újság szerkesztőségében.

Pillanatok alatt kis- és nagylányokkal, fiukkal, bácsikkal, nénikkel telik meg a szerkesztőségi szoba, az egyik asztalon 8—10 csokor halmozódik már, Sutyi meg egy öblös karosszék mélyén szép kalligrafált betűkkel írja egyre-másra, hogy Ádám Klára. Sutyi egy hétig marad Ujvidéken és máttól,

péntek este 7 órától kezdve minden mozielőadásán fellép. Szurkol, hogy »Igazán szeretik-e Ujvidéken és lesz-e sikere?« Megnyugtatójuk igaz meggyőződéssel: nagyobb sikere lesz, mint a »nagyoknak«.

(Befejezésül indiszkrétek leszünk: A művésznő jelen pillanatban át-

Japán kifogásolja a Panama-csatorna elzárását

Az Associated Press jelentése szerint Nomura tengernagy, washingtoni japán nagykövet szerdán félórás megbeszélést tartott Welles külügyi államtitkárral. Ujságírók előtt kijelentette, hogy a megbeszélésen megvitatták a távolkeleti helyzetet. Nomura ez alkalommal vázolta a japán álláspontot. Felvetette azt a kérdést is, miért nem közlekedhetnek japán hajók a Panama-csatornán át. Welles közölte, hogy a csatornát javítási munkálatok miatt bizonytalan időre elzárták a kereskedelmi hajózás elől. Nomura erre azt válaszolta, hogy a japán hajók nem várhatnak a végtelenségig az áthaladási engedélyre. Tíz japán hajó ezért már déli irányban el is hagyta az amerikai kikötőket, hogy Délamerika megkerülésével térjen haza.

Tokióból jelentik: A Panama-csatornán japán hajók elől történt elzárásával kapcsolatban az Asahi megállapítja, hogy a Panama-csatornán folyó építkezési munkálatokat japánok semmi szín alatt sem láthatják. Általában azonban azt állítják, hogy a munkálatok elvégzése után 45.000 tonnás csatahajók is áthaladhatnak a csatornán.

A Stefani sanghaji jelentése szerint a japán hajózársaságok felfüggesztették a közlemények kiadását hajóik indulásáról. A japán konzuli hatóságok külföldieknek nem adnak vizumot Japánba.

NEM JELENHET MEG AZ ANGOL KOMMUNISTÁK LAPJA

Egy amerikai hírszolgálati iroda közli, hogy bár a Szovjet szövetséget kötött Angliával, az angol kormány nem vonta vissza a Daily

Worker-nek, az angliai kommunista párt lapjának betiltására vonatkozó rendelkezését, noha az angol kommunisták a szovjet-német háború kitörése óta több ízben követelték a tilalom feloldását.

ARGENTINA KÖZVETIT PERU ÉS ECUADOR KÖZÖTT

Perui jelentés szerint az ecuadori haderők a határsávbán megtámadták a perui határőrséget. A támadás kedd reggel hat órától déli egy óráig tartott. A peruiak egy embert veszítettek. Az ismét megindult ellenségeskedések hatására Ruiz, Argentína külügyminisztere, jegyzéket intézett a két állam kormányához. A jegyzék nem veti fel az újabb összetűzés felelősségének kérdését, de megállapítja, hogy az Ecuador és Peru közti megegyezés hozzájárulna az egész délamerikai földrész egységéhez. Ezért felhívja a két kormányt, szüntesse be az ellenségeskedést, hogy a Buenos Airesben már megkezdett békítési kísérletek érdemben folytatódhassanak.

ROSENBERG ALFRÉD LESZ AZ ELFOGLALT SZOVJET-TERÜLETEK MINISZTERE

Milánóból jelentik: Az Italia berlini tudósítója úgy tudja, hogy a német csapatok által elfoglalt szovjetterületek miniszterévé Rosenberg Alfrédöt jelölték ki. Rosenberg balti származású és annak idején sokáig tartózkodott Oroszországban.

UJABB FRANCIA HADI-FOGLYOK ÉRKEZTEK HAZA

Szerdán Chalons sur Marne-ba érkezett 3000, német fogságból szabadon bocsátott francia hadifogoly.

Vágó Pál volt nyilas képviselő agyonszúrta leánya udvarlóját

Az apa kikoszarozta az udvarlót, mert nem tisztá arja származásu

Budapestről jelentik: A főváros közvéleményét érdekes háttérű gyilkosság foglalkoztatja, amelynek tettese Vágó Pál volt nyilas képviselő, áldozata pedig dr. Ecsedy Bálint Imre, a Wanderer gyár 26 éves főtítkára.

Ecsedy Bálint Imre a télen megismerkedett Vágó Pál Irén nevű leányával és udvarolni kezdett neki, később pedig megkérte a kezét. Vágó Pál megtudta, hogy a fiatalember nem árja, hanem félzsídó, ezért kikoszarozta, megmagyarázva neki, hogy

sohasem adná beleegyezését ahhoz, hogy leánya nem árjához menjen feleségül egyuttal becsületszavát vette, hogy nem fog többet találkozni a leánnyal.

Ecsedy azonban — mint azt Vágó a rendőrségen kijelentette — nem tartotta be ígértét, hanem titokban találkozott a leánnyal, mire a volt képviselő egy stuttgarti intézetben helyezte el. Még ez sem segített és miként Vágó később értesült, Ecse-

dy ott is felkereste a leányt, aki az intézet igazgatóságának közlése szerint néhány nappal ezelőtt Münchenben lakó testvéréhez utazott.

Szerdán Ecsedy Bálint Imre telefonon felsívta a volt nyilas képviselőt és közölte, hogy beszélni szeretne vele. A találkozás délután létrejött Vágó orbánhegyi villájában. Mi történt ezután a villában, azt eddig még nem sikerült teljesen tisztázni. Az apa és a kikoszarozott kérés találkozójára azzal végződött, hogy Vágó kihívta a mentőket, hogy szállítsák el a fiatalembert, akit törös botjával leszurt.

Vágó Pál ezután felkereste ügyvédjét dr. Zeöld Imre Péter nyilas képviselőt, az esti órákban pedig jelentkezett a főkapitányságon, ahol beismerő vallomást tett. Vallomásaiban a villában lefolyt eseményt ismertette kijelentette, hogy Ecsedy ismét megkérte leánya kezét és amikor ő újra elutasította, a fiatalember a következő gunyos megjegyzést tette:

szökött a szomszédos szobába és művészet ide, művészet oda, nyaláb kéziratpapír mellé telepedve, arabgumival papirzacskókat fabrikál.

Édes kis Sutyi... Most vagy, így vagy a legdrágább: édes kis gondtalanul játszó gyermek.) (bé—em)

— Pedig mindkettőnk számára most már jobb lenne, ha beleegyezését adná a házassághoz...

Ez a kijelentés annyira feldühösítette, hogy felugrott ültéből. Az események ezután tragikus gyorsasággal peregtek le. Ecsedy is felugrott és öklét emelte feléje. Felkapta az íróasztalán heverő törősbótot és Ecsedy felé sujtott. A törő kihuzódott hüvelyéből és Ecsedy testébe fúródott.

Vágó Pált a főkapitányságon beismerő vallomása után őrizetbe vették.

Ecsedy Bálint Imrét a mentők az Uj Szent János kórházba szállították. Ott műtétet hajtottak rajta végre. Megállapították, hogy a törő veséjét és máját sértette meg. Egyik veséjét el is távolították. Bár három vérértömlesztést is hajtottak végre,

Ecsedy nem tért eszméletre és a kórházi ágyon rövidesen kiszvenvedett.

A szenzációs gyilkosság nemcsak Budapesten, hanem az egész országban nagy feltűnést keltett. Különösen élénken kommentálják azt a tényt, hogy Vágó Irén a gyilkosság előtt néhány nappal apja tunta nélkül Budapestre érkezett és azóta ott is tartózkodik.

Temerin megünnepelte fogadott ünnepét

Az Illés-napi ünnepségekben részt vett a honvédség is

Temerinből jelentik: Temerin az idén az eddiginél is fényesebb külsőségek között ünnepelte meg fogadott ünnepét, Illés-napját, ami érthető, hiszen az idei ünnepségen már részt vett a honvédség, felvonultak a tűzharcosok és a levente alakulatok is.

Az ünnepségek sorozata reggel fél 9 órakor kezdődött, amikor a plébániatemplom előtti térségen megalakult a menet, amely a Kálvária melletti erdőben felállított tábori oltárhoz vonult. A menet élén a honvédek haladtak, mögöttük a gyöngyösbokrétások, majd a tűzharcosok, akiket a lobogósok, a Katolikus Kör, a Gazdakör és a TTC testületileg kivonult tagjai követtek. A levente alakulatok következtek ezután, azok mögött az énekkar és a papság haladt, utánuk a községi és hitközségi előljáróság tagjai, végül a vendégek.

Az utvonalon, amelyen a menet elvonult, mindkét oldalt az iskolás fiúk és leányok, a legények és menyecskék álltak sorfalat. A menet csodaszép látványt nyújtott, különösen kitűntek gyönyörű színpompájú magyar ruhákban Varga Istvánné, Tóth Jolánka, Szalay Nelli, Kovács Irénke, Zelenka Margitka és mások.

A Kálvária erdőnél felállított oltárnál Kopping Gáspár plébános fényes papi segédlettel ünnepi szentmisét celebrált, utána pedig nagyhatású szentbeszédben méltatta a nap jelentőségét.

A délutáni ünnepségek két órakor a TTC pályán kezdődtek, ahol táncbemutatót tartottak nagy közönség előtt. Előbb hatvan gyermekpár, majd husz felnőtt pár mutatott be szebbnél-szebb táncokat Skrabán Endre betanításában.

Az Illés-napi ünnepségek sorozata este a Kaszinó helyiségében rendezett kitűnően sikerült táncmulatsággal ért véget.

HÍREK

HETI ÜGYELETES SZOLGÁLAT. Ügyeletes orvos dr. Reimund Alfréd, Petőfi-utca 40/I. Telefon: 41—67. Ügyeletes gyógyszerárak: Alargits Szvetozár, Deák Ferenc-tér 5. Telefon: 25—81. és Ilin Dusan Erzsébet-tér 4. Telefon: 24—45. — Mentők és tűzoltók: Telefon 33—22.

Zombor város népmozgalmi adatai július 10—20-ig. Születtek összesen 15-en, ebből 10 fiú és 5 leány. Házasságot kötött összesen 3 pár és pedig Martinkovics Péter — Tichert Annával, Vasék Imre — Vlosák Annával és Facsar Pál — Molnár Magdolnával. Elhunytak Bauer Rezsőné 35, Kopping Erzsébet 29, Morték Ferenc 29, özv. Fingergut Szilárdné 66, Bognicsár Teréz 9 hónapos, Vránics Emilia 3 éves, Mar-dus István 48, özv. Brkics Jánosné 76, özv. Lecsev Gergelyné 68, Bodo-nyi István 42, Lisenkó Vladimir 48, Vukicsevics Tivadar 61, és Horváth Mária 74 éves korában.

Zászlószentelés Bajmokon. Bajmokról jelentik: Lélekemelő szép ünnepség keretében szentelték fel a bajmoki plébánia templomban vasárnap délelőtt azt a zászlót, amit a Budapesten élő bajmoki származásúak ajándékoztak a Délvidéki Közművelődési Szövetség bajmoki fiókjának. A zászlószentelési ünnepségen Fénzes András vezetésével több Budapesten élő bajmoki is részt vett. A résztvevők ünnepi szentmisén vettek részt, amely után Hegedüs Lénárd esperes-plébános hatáson beszéd kíséretében felszentelte a zászlót. Ezután menet alakult, amely az Országzászló elé vonult, onnan rövid ima után az ujonnan felszentelt zászlót a Közművelődési Szövetség fiókjának helyiségébe vitték és átadták a vezetőségnek. Délben a Közművelődési Szövetség helyi fiókjában ebéden látta vendégül a budapesti vendégeket.

Cserkészpropaganda előadás Bácskossuthfalván. Vasárnap délután a Polgári Kaszinó zsufolási megtelt nagy színháztermében Morvay Péter és Tóth István cserkészparancsnokok vezetésével nagyszabású vidám propaganda előadást tartott egy 14 tagú, anyaországbeli cserkészcsapat. Sok móka, nóta, bábszínház, vidámság volt a vig cserkészek műsorán, de a derű mellett komoly dolog is akadt. Az önkéntes adományokból befolyó beléptidiját a cserkészek felajánlották a helybeli Napközi Otthonnak.

TEMERINI HÍREK. Temerinből jelentik: A községi elöljáróság felhívta a lakosságot, hogy az utcára és a községi legelőre semmilyen jószágot vagy baromfit ne engedjen ki. A rendelet megszegői ellen rendőrbírói eljárást indítanak. — A Vasnapot Temerinben 27-én tartják meg. A katonai parancsnokság felszólította a lakosságot, hogy a vas- és fémhulladékokat ezen a napon szolgáltassák be. — Az elmúlt heti anyakönyvi kimutatás szerint Temerinben hárman születtek, házasságot kötött 10 pár. Külön említést érdemel öt székely pár esküvője, ami a község lakossága számára felejthetetlen látványt nyújtott. Meghaltak: Gajó Istvánné 78 éves, Ferenczi Gáspár 56 éves és Szántai Mihály 87 éves.

Két zenekar lesz a szombati kerti mulatságon

Délután hat órától éjféltől egy óráig tart az újvidéki Anna-napi kerti ünnepély

A szombati újvidéki Anna-napi kertiünnepélyre olyan nagyszabású előkészületeket tettek az Ingenkenyer és gyermekotthon egyesület vezetői, hogy az minden tekintetben az idei év legsikerültebb társadalmi eseményének ígérkezik.

Két zenekar gondoskodik a jóhangulatról és szórakozásról. Délután 6 órától kezdve az újvidéki katonazenekar sétahangversenyt ad a Park-szálló kertjében, Gatyá Matyi cigány-dzsasz zenekara pedig tánchoz muzsikál. Így felváltva állandóan szól majd a zene a szombati kertiünnepélyen.

Az Anna-napi kertimulatság délután 6 órakor kezdődik és éjféltől egy óráig tart, mert a városi

katonai parancsnokság a jótékony célra való tekintettel, engedélyt adott az éjféli zárórának egy órával való meghosszabbítására. Beléptidij — mint azt már közöltük — nem lesz, hanem ehelyett virágmegváltás lesz kötelező. Egy szál virág egy pengőbe kerül és ez teljes egészében a jótékony céljait szolgálja.

Újvidék lakossága és a városban levő tisztikar részéről általános nagy érdeklődés nyilvánul meg a szombati Anna-napi kertiünnepély iránt és így annak sikere százszázalékos lesz. Az Ingenkenyer és gyermekotthon egyesület nem bocsájtott ki külön meghívókat, hanem ezúton hív meg mindenkit a kertimulatságra.

Ujmisés Óbecsén. Óbecséről jelentik: Varga Gyula felszentelt áldozópap, néhai Varga József óbecsei tanító fia vasárnap délelőtt tartotta első szentmiséjét a belvárosi plébániatemplomban. Az ujmisés manu-ductora Petrányi Ferenc apátplébános volt, aki megható szavakkal bucsuztatta el az ujmisést családjától. Az ünnepi szónoklatot Törteli Imre belvárosi segédlelkész mondta, aki beszédében méltatta a papi hivatás magasztosságát. A szentmise után az ujmisés áldozópap áldást adott és szentképeket osztott szét a hívők között. Délben a vendégek egy részét Petrányi Ferenc apátplébános látta vendégül, a megjelentek másrésze a Belvárosi Katolikus Körben rendezett banketten vett részt. — Néhai Varga József tanító másik fia, Varga Géza is a lelkészi pályára lépett. Nemrég szentelték fel és első szentmiséjét Tekián mutatja be. A primicia alkalmával avatták fel az óbecsei belvárosi plébánia templomban Kis Szent Teréz szobrát. Az avatóünnepségen Petrányi Ferenc apátplébános köszönetet mondott mindazoknak, akik hozzájárulásukkal lehetővé tették a művészi kivitelű szobor beszerzését. A szobor talapzatának felirata »Kis Szent Teréz, bizalommal kérünk, Hullasd az Égből rózsáidat nekünk«.

Megjelent Újvidék térképe az utcák névsorával. Hézagpótló, tanulmányos és érdekes kézikönyv jelent meg az újvidéki könyvpiacra. Újvidék szabad királyi város legújabb részletes és pontos térképét tartalmazza a könyvecske, a térképen minden utca új elnevezése megtalálható. Közli ezenkívül a könyvecske az utcák új és régi elnevezését és külön a nevezetesebb középületek fekvését. A könyv legnagyobb előnye, hogy pontos és kivétel nélkül minden utca megtalálható benne. Ára mindössze 60 fillér. Minden trafikban kapható.

Felhívás! Felhívom az alatt nevezetteket, hogy az állomási segédhivatalban haladéktalanul jelentkezzenek: Majsai Péter, Bakos Péter, Cirbusz Lajos, Fogarasi Mihály, Szalai Ferenc, Sántha András, Megler József, Marlog György, Czvetity Zorka, Drágity Czvetkóné, Knezvity Milánné, Rákity Velinka, Szrdanov Vasilyné, Kucséra Istvánné, Cziczéri Sándor, Farkas András és Velischex József. — Az állomásfőnök.

Bácsföldvári hírek. Az előjáróság közhírré teszi, hogy Óbecsén a mestervizsgáztató bizottság megalakult s azok az iparosok, akik mestervizsgáztató akarnak tenni, az óbecsei ipartestület elnökénél jelentkezzenek. — Azok a gazdák és bér- lők, akik annak idején agrárföldet béreltek, jelentkezzenek a község-házánál a 4. számú irodában. — Azon iparosok, akik iparengedélyüket a katonai közigazgatási parancsnokságtól kapták, jelentkezzenek a község-házánál a 4. számú irodájában. — A helybeli tejgyűjtő és főlőző állomás a tejnek literjéért 21 filléres áron veszi át. — A katonai parancsnokság felhívja a földtulajdonosokat, hogy akiknek birtokán a szerb hadvezetőség árkokat, akadályokat vagy más védelmi berendezéseket épített, tüntessenek és temessenek be mindent, hogy a terület ismét megművelhető és használható legyen. — A levonték július 29-én, kedden délután 6 órakor tartják meg alakuló közgyűlésüket. A gyűlésen megválasztják az elnökséget, tisztikart és választmányt. — Az Országzászló helyének kijelölése, illetve megállapítása ügyében Felkai főjegyző elnökletével értekezlet volt. Az értekezlet tagjai a helyszíni szemle megtartása után a róm. kat. templom parkirozott kertjét találták legalkalmasabbnak az Országzászló felállítására. Ha a megállapodáshoz az egyházi főhatóság is hozzájárul, a szükséges munkálatokat azonnal megkezdik. A zászló ünnepélyes felavatásának időpontját a munkálatok haladásához képest később állapítják meg.

Elégett három kereszt buza. Bajmokról jelentik: Vasárnap a Bajmokról melletti Uj-Hadikfalva határában kigyulladt és elégett három kereszt buza. A tüzet gyufával játszadozó gyermekek okozták.

Ifjusági összejövetel az újvidéki Református Olvasókörben. Az újvidéki Református Olvasókör csütörtök este félkilenc órai kezdettel megtartja rendezt heti összejövetelét. Takáts István tanár »A Délvidék nemzetiségi fejlődésének történelmi múltja« címen tart előadást. Csizmár Juliska és Zákány Lajos szavalnak. Ezenkívül írás felolvasás. Az összejövetel keretén belül énekgyakorlás. Hangulatos együttmaradás. Kérjük a minél nagyobb számú megjelenést. — Vezetőség.

Bácskai ifjak felvétele a kalocsai szemináriumokba. Gróf Zichy Gyula kalocsai és bácskai érsek a visszatért és a főegyházmegyéhez csatolt Bácska területén lakó s a papi pályára hivatást érő ifjak számára a nyári szünidő vége felé, később meghatározandó napon, felvételi vizsgálatot fog tartani. Pályázhatnak humanista gimnázium IV.—VIII. osztályait végzett, törvényes születésű, jó erkölcsű, ép, egészséges ifjak. A pályázati kérvények bélyegtelenül, keresztlevéllel, évvégi iskolai és orvosi bizonyítvánnyal, továbbá az illetékes lelkész vagy hittanár ajánló levelével felszerelve nyújtandók be a kalocsai érseki hatósághoz. Azok a pályázók, akik augusztus 10-ig elutasító választ nem kapnak, a felvételi vizsgálatra kitűzött napot megelőző napon délután 3 órakor személyesen jelentkezzenek Kalocsán, az érseki hivatalban. A növendékek a kis- és nagyszemináriumokban egyaránt havi 15 pengő neveltetési járulékot fizetnek. A felvételi vizsgálat alkalmával a pályázók ingyenes szállást és ellátást kapnak a nagyobb papnevelő intézetben, ha ezt annak gondnokától (dr. Erdős József, Kalocsa, Nagyszeminárium) előzetesen kérik. Az érsek egyidejűen felkéri a visszatért Bácska papságot, hogy erre a felvételi vizsgálatra, tekintettel a főegyházmegyei papság létszámának a visszacsatolással szükségessé vált növelésére, minél több alkalmas ifjút küldjenek.

Megkezdte működését a Kossuthfalvai Napközi Otthon. A bácskossuthfalvai Tanteület és a hölgyek vezetése mellett megkezdte működését az ovoda épületében a Napközi Otthon, ahol asszonyok felügyelete mellett egész napon át szegény gyermekek elhelyezést és ellátást nyernek, kiknek szülei mezőgazdasági munkával vannak elfoglalva. Az ujonnan megszervezett humánus intézmény működése az egész községben igen nagy meglepetést keltett.

Dadaics Irén budapesti illetékes házilány engedély nélkül távozott el a szülői háztól. A budapesti rendőrség nyomozólevele alapján az újvidéki rendőrségnek sikerült megtalálni és az időközben kiértesített és ide leutazott apának átadni. A megbékült apa és leánya már vissza is utaztak együtt Budapestre.

Ujverbázi hírek. Kirszt Henrik kereskedő jelentette a rendőrségnek, hogy új kerékpárját a Bautzféle nagykereskedés elől ismeretlen tettes ellopta. — Kohl Károly mérsáros pedig azt jelentette a rendőrségnek, hogy az elmúlt éjjel a Kossuth Lajos utcában egy gazdátlan biciklit talált. — A vasuti hidróság is talált a hid közvetlen közelében egy kerékpárt. Mindkét bicikli jogos tulajdonosa kerékpárját átveheti az ujverbázi rendőrségen. — A német Kulturbund július 27-re tervezett nagyszabású ünnepségét közbejött akadályok miatt augusztus 3-ra elhalasztották. — A buzacséplés az egész határban már nagyban folyik. A buza úgy mennyiségileg mint minőségileg igen kitűnő. — A községi elöljáróság a járási katonai parancsnokság utasítására összeírta az összes háziállatok állományát a kutyák, macskák és szárnyasok kivételével. — Bálint cukorgyári munkás a viztoronyból lejutott és oly szerencsétlenül zuhant fejjel a földre, hogy súlyos sérüléseket szenvedett.

— ELEINK BÉKÉBEN ÉS HARC-

BAN. Borovszky Samu történetírónk, a Tud. Akadémia irattárnoka, érdekesen írja le az ősmagyarok életét és hadakozását a Don és Dnyeper folyók között, az Azovi- és Fekete-tenger fölött tanyáztak. A Don vidéki sík pusztán, mely szakasztott mása a mi alföldünknek, sátorokat látunk szerteszét; a távolban szabadon legegésző paripák egész ménesség összeverődve; alább széles cimerű ökrök és tehének csoportja delel. Juhnyájuk tünéznek fel a láthatáron és körülöttük mozgás, zaj, élet van. A sátorok egymástól távol, néhol egy csoportban több is; körülöttük emberek sűrűnek-forognak. Némelyik nyilatkat kovácsol, a másik hálót köt, az asszonyok szabadon párolgó bográcsban főznek és nyárson sütik a húst. Az egyik asszony vizet hord, a másik orsót perget; egy csapat leány vígan dalolva gyors tépdesséssel készíti a nemezt. Köröskörül széles karámok és aklok terülnek el. Nem messze a sátor szállástól, a közeli folyó partján halászkok tanyáznak. A folyó partján néhol nagy tüzek lobognak, s tüzek körül itt-ott végbemenő vallási szertartások elárulják, hogy a lobogó lángok többet jelentenek az egyszerű jeladásnál. De közben megharsán a kürt; a sátorok lakói lóra pattannak és csakhamar mint a gondolat, nyeregben ül a sereg. Oldalukon kard lóg és íj, hátukon kopja, balkezükben vért s egyeseket lovait is páncél fedi. Ellenfeleiket megközelítve, megkezdődik a harc; ez rendszerint abból áll, hogy az ellenséget hirtelen meglepi s lőhátáról nyilzapot bocsátanak rája. Ha az ellenség megzavarodik, kiméletlenül rátörnek s karddal, kőpjával addig kaszabolják, míg meg nem adja magát. A foglyok megkötözve hosszú sorban haladnak, amint a tengerpart felé terelik őket. A tengerparton áll Kerson városa, hol a görög kereskedők már várnak rájuk. A görög kalmárok raktárai megvannak tömve olajjal, borral, gabonával; a magyaroknak ezenkívül bibor meg selyem szövetek is kellenek, ezután övek meg fegyverek, cifra szőnyegek, szettya meg fűszer féle. Visszatérve tanyáikra, darab ideig a szerzett zsákmányból élnek, legeltetik lovaikat és halászatnak. Ha pedig ezt a csendes foglalkozást megunták, úgy hasonló módok szerint harcot kezdenek. Őseink tábora egészen a csata napjáig törzsekre és nemzetségek szerint volt elosztva. Ha pedig a tábor utra kelt, úgy mindég nagy számú barom, ló, stb. követte, hogy a seregek élelmezéséről gondoskodva legyen. Az ellenség meglepetésétől vagy rajtaütésétől úgy védekeztek, hogy sűrűn egymás mellett őrségeket állítottak fel. A támadás megkezdése előtt, mindig kémlelő csapatokat küldtek előre, hogy azok az ellenséges tábor kifürkéssék. Maga a hadbavonuló csapat csak ezután állott fel és felvette a harcot. Rendesen olyan sűrű hadsorokban indultak el, hogy az egész hadrend egységesnek látszott. Ha az ellenséggel összetalálkoztak, azokra »huj-huj« ordítással vetették rá magukat, de nem annyira az átütőerővel, mint inkább ezekre színtelt megfutamodással és az ellenségnek bekerítésével való törekvésével dolgoztak. Viszont a megfutamodott ellenségnek nem hagytak békét, hanem azt tovább üldözték mindaddig, míg teljesen meg nem semmisítették. A vá-

JULIUS 25

1919—1941

1920. ■ A török kormány közli a békeidegáció elnökségével, hogy Törökország hajlandó aláírni a békét. Közben tovább folyt a szövetségesek előnyomulása. A görög csapatok elfoglalták Ereglit és Rodostót a török nacionalistáktól; más csapatok megszállták Drinápolyt; Szíriában pedig a francia csapatok elfoglalták Damaszkuszt.

1926. ■ Lloyd George kijelenti, hogy a békeszerződések is emberi alkotások és éppen ezért tökéletlenek. Eltérő fontossága, hogy a békeszerződések feltételeit döntőbírási felülvizsgálat alá bocsássák.

1927. ■ A Szántógéptulajdonosok Országos Szövetsége Nagykartalon ülést tartott, melyen 250—300 gazda vett részt.

1929. ■ XI. Pius pápa az ünnepi körmenet alkalmával 18 óra 50 perckor kijött a Vatikánból és ezzel a pápák 1870 óta fennálló önkéntes elzárkózása megszűnt.

— A Calais-csatorna átépülésének 20. évfordulója alkalmából lelkesen ünnepelték Bleriotot, aki ezután az angol jubileumi ünnepekre repült.

1931. ■ Bukarestben román-magyar kereskedelmi kamara alakult.

1932. ■ Lengyelország és Oroszország megnevezési szerződést írtak alá.

1933. ■ Németországban nemzetiszocialista evangélikus egyház alakult.

1934. ■ Ausztriában nemzeti szocialista lázadás tört ki. A zendülők egy része megszállta a bécsi rádiót és bejelentette, hogy Dollfuss lemondott és utóda Rintelen, ausztriai római követ lett. A kancelláriai hivatalt 150 fővel megszállták, elfogták Feyt és több miniszterét. Dollfuss kancellárt egy Planeta nevű nemzeti szocialista halálosan megsebesítette. Riech bécsi német követ, ki menedékkertet ígért Németországban a felkelőknek, a zendülők szabadon bocsátották a minisztereket, az osztrák kormány tagjai annak fejében azzal a feltétellel, hogy egyetlen egy miniszter élete sem esett áldozatul, szabad elvonulást ígérnek nekik. Miután azonban Dollfuss kancellár közben meghalt, a lázadókat letartóztatták. Miklós elnök a zendülés első óráiban a szabadon maradt Schuschnigg közoktatásügyi minisztert bízta meg ideiglenesen Dollfuss helyettesítésével. A bécsi rádió jeladására Stayerban és Karinthiában is nagyarányú felkelések támadtak. Olaszország csapatokat vont össze a határon.

1938. ■ Lloyd George szenzációs leleplezéseket közölt a »Lloyd Telegraph« című lap hasábjain Cseh-szlovákia egykori megalakulásával kapcsolatban. Masaryk Benessel ellentétben ellenetzte a nagy magyar területek bekebelezését. Benes aztán erre azzal vette rá a békeértekezletet, hogy majd keleti Svájcot fognak csinálni az új államból.

1940. ■ Hitler Adolf két és félórás kihallgatáson fogadta a román államférfiakat.

— Hitler Adolf Zimmer Ferencnek a Magyar Távirati Iroda főszerkesztőjének az I. osztályu Sas-rendet adományozta.

— A Kárpátján 40%-kal emelték a községi és körorvosok számát. —O—S

— Moholi hírek. A moholi napközi gyermek-otthon megnyit és már megkezdtek a szegény magyar munkások gyermekeinek ingyenes felügyeletét. Azok az anyák, akik napközben dolgoznak és 3—6 éves gyermekeiket nincs kire hagyniuk, jelentkezzenek gyermekükkel az otthonban, ahol a kicsinyek ebédet kapnak. — A községben megkezdődött a cséplés és máris megállapítható, hogy az idén rekordtermés lesz. A hozzávetőleges becslés szerint a moholi határban ievő 8.000 holdnyi búzatermő föld termése az idén 144.000 métermázsa lesz, vagyis átlag holdankint 18 mázsa. Ebből vetőmagnak megmarad 1.200 mázsa, a 14.500 lakos részére az elcitt fogyasztási mennyiség 29.000 métermázst tesz ki, úgyhogy az idén Mohol területéről 113.800 métermázsa buza kerül kivitelre, ami készpénzben 3.414.000 pengőt jelent a termelőknek.

— Szerbiából és Macedóniából hazatelepítik a horvátokat. Zágrábból jelentik. A szerbiai és macedóniai horvátok hazatelepítése a befejezéshez közeledik. Az áttelepítés során mintegy 150.000 horvátot költöztettek Horvátországba.

— Moholi hírek. A moholi napközi gyermek-otthon megnyit és már megkezdtek a szegény magyar munkások gyermekeinek ingyenes felügyeletét. Azok az anyák, akik napközben dolgoznak és 3—6 éves gyermekeiket nincs kire hagyniuk, jelentkezzenek gyermekükkel az otthonban, ahol a kicsinyek ebédet kapnak. — A községben megkezdődött a cséplés és máris megállapítható, hogy az idén rekordtermés lesz. A hozzávetőleges becslés szerint a moholi határban ievő 8.000 holdnyi búzatermő föld termése az idén 144.000 métermázsa lesz, vagyis átlag holdankint 18 mázsa. Ebből vetőmagnak megmarad 1.200 mázsa, a 14.500 lakos részére az elcitt fogyasztási mennyiség 29.000 métermázst tesz ki, úgyhogy az idén Mohol területéről 113.800 métermázsa buza kerül kivitelre, ami készpénzben 3.414.000 pengőt jelent a termelőknek.

— Zimony visszanyerte önállóságát. Zágrábból jelentik: A horvát kormány most kiadott rendelete értelmében Zimony elszakadt Belgrádtól és visszanyerte városi önkormányzatát, amelynek hatásköre ugyanarra a területre terjed ki, amelyre 1934 április 1-je előtt, a Belgráddhoz való csatolás előtt kiterjedt.

Kitünően sikerült a Vécsey Kláríka javára rendezett óbcesei Műsoros-est. Az óbcesei Jótékony Magyar Nőegylet kitünően sikerült Műsoros-est rendezett a Katolikus Iparos Legényegylet színházának színháztermében abból az alkalomból, hogy Vécsey Kláríka, Óbecse közkedvelt gyermekművésznője Budapestre távozik. A szépszámban egybegyűlt közönségt Klimes-Szmik Andor gyógyszerész üdvözölte, megemlékezve Vécsey Kláríka sikereiről, majd a kis művésznő meghatottan köszönetet mondott azért a támogatásért amelyben az óbcesei közönség részesítette. A kitünően összeállított és tehetségesen előadott műsor után Klimes-Szmik Andor virágkosarat nyújtott át a kis művésznőnek. A Műsoros-est tiszta bevételét Vécsey Kláríkanak a budapesti Operaház balettiskolájában való taníttatására fordítják.

— Moholi hírek. A moholi napközi gyermek-otthon megnyit és már megkezdtek a szegény magyar munkások gyermekeinek ingyenes felügyeletét. Azok az anyák, akik napközben dolgoznak és 3—6 éves gyermekeiket nincs kire hagyniuk, jelentkezzenek gyermekükkel az otthonban, ahol a kicsinyek ebédet kapnak. — A községben megkezdődött a cséplés és máris megállapítható, hogy az idén rekordtermés lesz. A hozzávetőleges becslés szerint a moholi határban ievő 8.000 holdnyi búzatermő föld termése az idén 144.000 métermázsa lesz, vagyis átlag holdankint 18 mázsa. Ebből vetőmagnak megmarad 1.200 mázsa, a 14.500 lakos részére az elcitt fogyasztási mennyiség 29.000 métermázst tesz ki, úgyhogy az idén Mohol területéről 113.800 métermázsa buza kerül kivitelre, ami készpénzben 3.414.000 pengőt jelent a termelőknek.

— Őrszállási hírek. A községi előjáróság ezennel értesíti a lakosságot, hogy a községben vasárnap, f. hó 27-én tartják a vasnapot. Mindenki szedje össze fémhulladékait és készítse egy helyre, hogy a gyűjtőknek ne kelljen sokáig várakozniuk. — Az előjáróság felhívja mindazokat, akiknek birtokában agrárföldek vannak, akár nevükön, akár bérben, hogy még e hét folyamán jelentkezzenek a községhezán irataikkal, illetve bérlétszerződéseikkel. — A Vitézi Szék helyi kirendeltsége felhívja mindazokat, akik a háboruban, 1914—18-ig, tényleges szolgálatot teljesítettek, jelentkezzenek a községhezán, hogy a Háborus emlékéremre előjegyeztessezenek. — Az anyakönyvi hivatal kimutatása szerint az elmúlt héten öt fiú és két leánygyermek született. Meghalt: Licinger Miklós 63, Kisziala Józsefné 68, Májer József 56 éves és Weisz N. I napos korában. Házasságot Májer Antal és Heitz Erzsébet, Mesch Ádám és Jung Magdolna kötöttek.

— Péterrévei hírek. Hétfőn délután hatalmas zápor zavarta meg munkájukban a gabonahordókat és cséplőket. A szegedi-ut mellett iecsapott a villám is és két kereszt buzát elhamvasztott. A keresztet között fel volt ugarolva a föld s így a tűz nem terjedhet tovább. — A vasutállomás épülete és környéke a jugoszláv uralom alatt egy kis eső után megközelíthetetlen volt gyalogszerrel. Amióta Zelei János került az állomás élére teljesen rendbeszedték úgy az épületet, mint a környékét. A közeljövőben új állatrakodót is épített a déli oldalra. — A kevés gabonát napfelkelte előtt és napfelkelte után sem az ugari sem a tanyai földekről nem szabad hordani. — A csónaktulajdonosok régi igazolványukat 3 napon belül mutatassák be a 12-es számú hivatalos szobában. A bánáti pontokhoz közel sem halászni, sem csónakázni nem szabad. — A villanyközpont Péterrévén Varga György Leopoldot bízta meg a pénzbeszéssel. — A tűzoltóság parancsnoksága figyelmezteti a gazdálkodókat, hogy az udvarokba cséplésre behordott gabona kazlak mellett, amíg el nem csépelnek, vízzel telt hordónak kell állni, az udvarban pedig cigarettázni, valamint a házban kenyeret sütni nem szabad. — A próbacseplések megtörténtek, az eredmény kecsesgató, a hozzávetőleges becslés szerint lánconkint 18—21 métermázsa lesz a termés. — A csendőrség a szerdai piacon több mérleg-súlyt és mérleget elkobzott, mert nem voltak nitelesítve. Az eljárás megindult. — Horváth János Pál (Csongrádi) jómódu gazdálkodó 79 éves korában meghalt, temetése nagy részvét mellett történt. — Gaál András 66 éves szobafestő-tűzoltótiszt elhunyt. Temetésén a tűzoltók testületileg vettek részt, az ÖTT nevében Böndör Mihály bucsuztatta Gaál Andrást.

— Bövéri, kövér egyéneknek, közsvényes betegeknek és aranyérben szenvedőknek reggelenként éhgyomorrra egy-egy pohár természetes »Ferenc József« keserűviz biztos, alapos és mégis enyhe hashajtó hatása következtében, gyakran igen jó szolgálatot tesz. Kérdezze meg orvosát.

1941
S
BÁC
CS
Barát
Csákvá
lelépt
részb
replő
a más
patbeli
akikne
teljes
get. G
ró, Bag
R
A I
Az újv
tartott
vét »U
Egylet
cisz né
juttatt
jövöbe
ni. A
megma
nök, B
Sándor
mint i
zett m
eze Sá
re inté
tések
tartoz
Ujv
Bajno
Bajno
Szaba
SCE
folytá
döntő
BSE
lőszin
zásra
az UA
zessel
játza
lett a
héten
séges.
BSE-
met.
Az
tály
elmu
NB I
köve
kodi
FC.
se, G
ni V
ujvár
Szab
Ujve
NB I
ratla
az u
get,
szöv
ben
rés-
meg
napi
zent
csap
kora
szur
rem
repl
ker
Brá
II,
Rát
Dof

SPORT KÖZGAZDASÁG

BÁCSKOSSUTHALVA SC—
CSONOPLYAI AK 7:4 (4:1)

Barátságos mérkőzés. Jétékvezető Csákvári. A hazai csapat valósággal lelépte ellenfelét s a sok gól nagyrészt a kölcsönösen gyengén szereplő védőjátékosok hibája. A BSK a második féldőt kizárólag IB csapatbeli játékosokkal játszotta végig. Akiknek tetszetős játéka sok esetben teljesen magával ragadta a közönséget. Góllövők Stanyó, Novoth, Varó, Bagi és Lovas.

Rövid sport hírek

A Dulcisz megváltoztatta nevét. Az ujbérszi Dulcisz legutóbb megváltoztatott elhatározta, hogy nevét »Ujbérszi Cukorgyári Sport Egylet« UCSE-re változtatja. A Dulcisz névváltoztatási kérelmét már eljuttatta a belügyminisztériumba és a jövőben PCSE név alatt fog működni. Az egyesület élén továbbra is megmarad Hauslohner Béla mint elnök, Boross Pál mint alelnök, Feőcze Sándor mint főtitkár és Kiss Gyula mint intéző. Az egyesülethez intézett mindennemű megkeresések Feőcze Sándor cégvezető, főtitkár címére intézendők, míg a mérkőzés-lekötések Kiss Gyula intéző hatáskörébe tartoznak.

Ujvidéken játsszák le a Hazatérés-Bajnokság döntőjét. A Hazatérés-Bajnokság csütörtöki elődöntője a Szabadkai VAK és az ujbérszi SCE között a SzVAK lemondása folytán elmaradt és így a vasárnapi döntő mérkőzés az UCSE és az UFCBSE szerencsés kisorsoltja között valószínűleg Ujvidéken kerül lejátszásra, mert az MLSz a mérkőzést az UAC—SzVAK selejtező mérkőzéssel együtt egy pályán kívánja lejátszatni. Az UCSE a zentai AC felett aratott fényes győzelme után a héten erős edzést tartott és nem kétséges, hogy akár az PFC-vel akár a BSE-vel sikerrel felveszi a küzdelmet.

Az ujbérszi CSE az NB II. osztály Zrinyi csoportjában. Az MLSz elmúlt csütörtöki döntése alapján az NB II. osztály Zrinyi csoportjába a következő 14 csapat került be: Tokodi ÚSC, Haladás, Szombathelyi FC, Pécsi DVAC—MÁVAG győztese, Győri ETO, Soproni FAC, Soproni VSE, Pénzügyi TSC, Ganz, Érsekújvári SE, Délvidéki osztályozó II. Szabadkai Sport, Zentai AC és az Ujbérszi CSE. Az UCSE-nek az NB II.-be való bejutása nem érte váratlanul sem a csapatot sem pedig az ujbérszi sportrajongó közönséget, mert erre még a szabadkai szövetségben rendezett küzdelmekben és nem utolsósorban a Hazatérés-Bajnokság IV-ik csoportjának megnyerésével rászolgált. A vasárnapi nagy gólarányú győzelme a zentai AC ellen bizonyítja, hogy a csapat ismét magára talált, elérte koratavaszi formáját és az UCSE szurkolók nagyszámu tábora nagy reményeket fűz a csapat további szerepléséhez. Az UCSE a következő keretből fogja csapatát kijelölni: Bráhm, Keresztes I, Ménesi, Dénes II, Keresztes II, Longai, Polyvas, Rátkai, Pál, Aknai, Gömöri, Jánosi, Dohány és Dénes I.

Horvátország gazdasági megszervezése

Zágrábból jelentik: A szabad és független Horvátország határait — a magyar-horvát határ egyes szakaszaitól eltekintve — véglegesen megállapították. A horvát kormány így most már a belső problémáknak szentelheti munkáját és idejét. A belső problémák közül elsősorban a gazdasági kérdések azok, amelyek sürgős megoldását a kormány célul tűzte ki maga elé.

Horvátország agrárállam, lakóinak 80 százaléka mezőgazdasággal foglalkozik, ezért érhető, hogy a kormány mindenben a földművesosztály érdekeit tartja szem előtt.

Az irányzat az, hogy a földművesek szükségleteit és igényeit minden tekintetben ki kell elégíteni, hogy megnyerjék őket az új állameszmének. Ezt a célt szolgálta a kormány az azon rendelet, amelyben a buza árát mázsánként 450 dinárban állapította meg, olyan magasan, amire még a jugoszláv éra alatt sem volt példa, bár közismert, hogy a néhai jugoszláv kormányzatok is olyan buzaárakat állapítottak meg, amelyek messze felülmúlták a világpiacon árait.

A horvát földművelésügyi kormányzat nagyszabású terveket dolgozott ki, amelyek azt a célt szolgálják, hogy nagykiterjedésű területeket állítsanak a mezőgazdasági termelés szolgálatába.

Nagyarányu vízlecsapolási munkálatokat terveznek, ezek alapját még a régi, világháború előtti tervek képezik.

A háború kitörésekor ugyanis minden ilyenirányú munka megszűnt és a világháború után a volt jugoszláv hatóságok ebben a tekintetben Horvátországban semmit sem tettek. Elsősorban a Száva és mellékfolyóinak szabályozását vették tervébe, az árterületek lecsapolásával többszáz ezer hold újabb kitünő termőterületet nyernek. Ezek a területek jelenleg az év 7—8 hónapjában víz alatt állanak, úgy hogy mezőgazdasági termelésre alkalmatlanok.

Egy újonnan alakult hivatal egyidejűleg nagyarányú belső áttelítést készített elő.

A passzív területekről a horvát lakosságot új vidékekre telepítik át, ahol kedvezőbbek az életlehetőségek.

A földművesosztály helyzetének javítását célozza az az intézkedés is, amellyel

a mezőgazdasági termékek nagykereskedelmét és kivételét, állami ellenőrzés alá helyezik,

A volt »Előre« SK hire: Felkérem alant felsorolt volt játékosainkat és támogatóinkat, hogy e hó 26-án este 9 és 10 óra között a Trombita (volt Lira) vendéglő helyiségében megjelenni sziveskedjenek: Balla Pál, Balla Ferenc, Balázs Péter, Kreszta István, Kiss Gyula, Paluska Károly, Kiss János, Kiss Ferenc, Schneider Édi, Toma Ferenc, Rác Ferenc, Gutwein János, Neuwirt Ferenc, Neuwirt János, Kovár Gyula, Rógi Miksa. Felkérem mindazon tagjainkat kik jelen névsorból esetleg kimaradtak, hogy jelenjenek meg nek is a fentebb megbeszélésen. Intéző: Bábin Szvetozár.

CSUROG: Hunyadi SC—Turiai SE 7:1 (3:1). A csurogi Hunyadi Sport Club vasárnap barátságos mérkőzést

hogy ezáltal a termelőknek jobb árat biztosíthassanak. A korábbi években alapított horvát gazdasági intézmények — mint a Pogod és Gimpe — jogkörét kiterjesztik és az eddigieknél nagyobb jogokat kapnak a földműves szervezetek és az országos földműveszervezet létesítésként, amely elsősorban a kisbirtokosok érdekeinek védelmét biztosítja.

Az ipar és érváipar nyersanyag-ellátásának biztosítását is hivatalos és félhivatalos intézményekre hárítják.

A bankok és pénzüzetek kérdését Horvátországban magyarországi példára állami pénzüzeti központ létesítésével rendezik.

A pénzüzeti központ az összes magánbankok és pénzüzetek felügyeleti hatósága lesz, amelynek további feladatául a hitelezés biztosítását és a kliring ügyek intézését tűzték ki.

A kereskedelmi arizálásának kerestülvitele érdekében »Horvátország gazdasági ujjáépítésének hivatala« címen intézmény létesül. Új alapokra helyezik az árpolitikát is és szigorúan racionalizálják a közszükségleti cikkek fogyasztását ügyelve arra, hogy a rendelkezésre álló készleteket igazságosan osszák el.

Az új horvát állam gazdasági életének egyik jelentős eseménye a külkereskedelmi kapcsolatok felvétele a szomszédos államokkal, elsősorban a tengelyhatalmakkal. Horvátország külkereskedelmének alapján a horvát-német és horvátolas árucsereforgalom képezi. A fizetési forgalmat továbbra is kliring útján bonyolítják le, a márka és a kuna viszonyát 1:20 arányban állapították meg. Németország gépeket, vasutépítési kellékeket, gyárberendezéseket, vegyipari termékeket és gyógyszerkészletet szállít, Horvátország azt mezőgazdasági és állattenyésztési termékekkel, fával, tojással és gyümölcseivel viszonozza.

Kétségtelen, hogy Horvátországban még sok a tennivaló és számos nehézséget kell leküzdeni az új gazdasági rend teljes kiépítéséig, mert az ilyen átszervezések mindig különböző nehézséggel kapcsolatosak, de kétségtelen az is, hogy az elmúlt három hónap alatt elért eredmények indokolták teszik azt a reményt, hogy a még fennálló akadályok leküzdése után Horvátország teljesen beilleszkedik az új gazdasági rendbe és annak jelentős és hasznos tényezőjévé válik.

Az üzletek zárórája Óbecsén. Az óbecsei járási katonai parancsnokság az üzletek zárórájára vonatkozólag az alábbi rendeletet adta ki: 1. A nyílt árusítási üzleteket, boltokat, továbbá az azokhoz tartozó irodahelyiségeket és raktárai vasárnap és Szent István napján zárva tartandók. 2. Az élelmiszer, valamint a túlnyomóan élelmiszert árusító üzleteket hétköznapokon 6—19 óráig, szombaton és Szent István napját megelőző köznapon 7—12 óráig, vasárnap és Szent István napján 7-3 óráig lehet nyitva tartani. 3. A mésszáros és hentes üzleteket hétköznapokon 6—20 óráig, vasárnap és Szent István napján pedig 7—10 óráig lehet nyitva tartani. 4. Cukorka, száraz cukorsütemény, mézeskalács, szeszt nem tartalmazó üdítő italok és fagyalt árusítással foglalkozók üzleteiket hétköznapokon, valamint vasárnap és Szent István napján 7—20 óráig tarthatják nyitva. A kizárólag fagyalt árusításra berendezett üzleteket köznapokon, valamint vasárnap és Szent István napján 7—24 óráig lehet nyitva tartani. 5. A fa és szén kizárólag kicsinyben való árusításával foglalkozó üzletek hétköznapokon 6—18, szombaton és Szent István megelőző hétköznapokon 6—19 óráig tarthatók nyitva. Ezek az üzletek vasárnap hétköznapokon 6—19 óráig, vasárnap és Szent István napján 8-12 óráig tarthatók nyitva. 7. Közégekben a borbély és fodrász üzleteket hétköznapokon — hétfő kivételével 7—19 óráig, hétfőn 12—19 óráig lehet nyitva tartani. Vasárnapokon és Szent István napján reggel 7—12 óráig. 8. Cukrászdák hétköznap és vasárnap 7—24 óráig tarthatók nyitva. A cukrász üzleteket hétköznap, vasárnap és Szent István napján 6—23 óráig lehet nyitva tartani. 9. A kenyér és egyéb péksütemények árusításával foglalkozó üzletek és pékiparosok ilyen üzletei 6—19 óráig, szombaton, valamint Szent István megelőző hétköznapon 6—12 óráig, vasárnap és Szent István napján 7—9 óráig tarthatók nyitva. 10. Élelmiszer-cikkeket, péksüteményt, perccet, gyűrűcsöt és déligyümölcsöt utcán árusítani csak az élelmiszer és csemegekereskedések nyilvántartására megállapított idő alatt lehet árusítani. 11. Tejes és tejtermékeket árusító üzleteket hétköznapon 5—19 óráig, szombaton, valamint Szent István napját megelőző hétköznapon 6—12 óráig, vasárnap, valamint Szent István napján 7—8 óráig lehet nyitva tartani. 12. A kávéházak és tejjívócsarnokok valamint kifőzdék ugy hétköznapokon, mint vasárnap és Szent István napján 5-23 óráig tarthatók nyitva.

Apróságok

... a holland nevekben használt »van« szócska nem nemességét jelent, hanem csak a származás helyét jelöli.

... az esőcsepp legfeljebb 7 milliméter átmérőjű és két tized gramm súlyu lehet csak? Az ennél nagyobb esőcseppek a levegő ellenállása miatt már esés közben kisebb cseppekre bomlanak.

Részletes munkaterv szerint szervezték meg a vasnapokat

Ujvidék készül a vasnapokra

A hulladékanyagok gyűjtésének sikere mindig az alapos előkészítéssel mulik. Igen fontos része a munkának annak megállapítása, hogy honnan is származnak a forgalomba került ócskavasak és fémhulladékok. Statisztikai vizsgálatok és az eddigi tapasztalatok alapján megállapították, hogy a lelőhelyek általánosságban hat csoportba sorozhatók. Ezek:

1. Az ipar használhatatlan gépei és szerszámai.
2. A feldolgozó ipar hulladékanyagai.
3. A mezőgazdaság kimustrált eszközei.
4. A különböző közműveknél felgyűlt ócskavas (oszlopok, sinek, stb.)
5. A háztartások gyűjtése.
6. A közületek elavult, vagy használaton kívül helyezett berendezései (park-kerítések, stb.)

Ezek az ócskavas és fémhulladékok vehetők figyelembe a rendszeres gyűjtési munka során és mindezt a Fémgyűjtő a vasnapok megszervezésénél számításba vette.

Július 25-én kezdődik meg Ujvidéken is a vasnapok sorozata, mely ezuttal öt napig tart és július 30-án fejeződik be. Az ujvidéki háztartások már készülnek arra, hogy a vasnapon felajánlják az év folyamán összegyűlt ócskavasukat és ezért nagyban folyik a nagytakarítás padlásokon és pincékben. Ujvidék közönsége előreláthatóan nagy mennyiségben szolgáltatja be az ócskavasukat és fémhulladékokat.

Jelentkezniök kell a volt osztrák-magyar hadseregben és honvédségben szolgáltaknak

Felhívom mindazon:

- a) tiszteteket és tisztjelölteket;
- b) altiszteteket, tisztseket és legénységeket, akik Ujvidék város területén állandóan tartózkodnak s akik a volt osztrák-magyar hadseregben (régii honvédségben) teljesítettek szolgálatot s akik 1881—1898. évben születtek, Országzászló-tér 5 sz. (Városháza) II. e. 79. sz. szobában f. évi július 25-től a következő sorrendben:

A—B 25-én, G—D—E 26-án, F—G—H 28-án, I—J—K 29-én, L—M 30-án, N—O—P 31-én, R—S—Sz augusztus 1-én, T—U—V—Z—Zs 2-án személyesen jelentkezzenek.

Kelt, Ujvidéken, 1941 július 24-én.

vitéz Bayor Ferenc s. k. vár. kat. parancsnok

Objava

Pozivam sve one:

- a) oficire i oficirske pripravnike;
- b) podoficire, kaplare i vojnikke, koj stalno borave na teritoriji grada Ujvidéka, a koji su služili u bivšoj austro-ugarskoj (staroj honvedskoj) vojsci, a rodeni su 1881—1898 god. da se počevši od 25 jula 1941 g. lično prijave u Varoškoj kući (Országzászló-trg br. 5. II sprat, soba br. 79) po ovom redu:

A—B 25-og, C—D—E 26-og, F—G—H 28-og, I—J—K 29-og, L—M 30-og, N—O—P 31-og, R—S—L 1-og augusta, 2-og augusta.

U Ujvidéku, 24 jula 1941 godine.

vitéz Bayor Ferenc s. r. vojni zapovednik grada.

A visszatért Délvidéken óriási feladatokat kell megoldania a MÁV-nak

Az Államvasutak nagy erőfeszítéseket tesznek, hogy a megnagyobbodott ország személy- és teheráru forgalmát minél kisebb zökkenőkkel lebonyolítsák.

1941 március végén 11.024 kilométer rendes nyomtávu és 541 kilométer keskeny nyomtávu vasúti vonal volt a MÁV kezelésében Dél-Magyarországgal 1163 kilométer vasúti hálózat tért haza a MÁV július 9-én üzembe vette a Murakeresztúr—Mikszád közötti fővonalat és az ebből Csáktornyan kiágazó mellékvonalakat is.

A volt Jugoszláv járóműveiből a visszacsatolt területeken jelentéktelen mennyiségű gördülőanyag maradt. A gördülőanyagok a visszacsatolt területek vasúthálózatának növekedésében való igénylése folyamatban van.

A szerbek igen sok kárt okoztak vasúti berendezések és épületek elpusztításával is Szabadkán például teljesen tönkretették a műhelyi és hűtőházi épületeket, a vortornyot és az állomási kutakat Regöcze, Béreg, Bezdán, Órszállás és Gádor állomások felvételi épületeit, raktárait és egyéb rakodóberendezéseit földig robbantották. Nagy munkát okoz az is, hogy a szerbek, a Bácska déli részét kivéve, a vasúti hálózat, főként pedig az épületek fenntartását nagyon elhanyagolták. Az átadott gördülőanyag egy része is használhatatlan, vagy igen elhanyagolt állapotban volt.

A MÁVUT ezidőszereint 326 autóbusszal 170 vonalon 8100 kilométer távolságon tart fenn rendszeres személyforgalmat. A bácskai autóbusszvonala ellátására 10 új kocsit állítottak be, a muraközi autóbusszforgalom megszervezése is már majdnem befejezettnek mondható.

— Horvátország cukorbehozatalra szorul. Zágrábból jelentik: Horvátországban jelenleg csupán egy cukorgyár van, az eszéki, amely répaszükségletét főleg Szlavóniából és a Szerémség nyugati részéből szerezte be. Ezek a területeken azonban eddig sok répát termeltek a helyi állami cukorgyár részére is. Az eszéki cukorgyár által feldolgozott répa mennyiség az utóbbi évek alatt 63.000—140.000 tonna között mozgott, a termelt cukormennyiség 7122—16.000 tonna volt. Miután az ideai répaterméskilátások kedvezőek, mintegy 18.000 tonnás cukortermésre várnak, ami Horvátország cukorszükségletének felét fedezi. A további szükséges mennyiséget behozatal által fedezik. A kormány most intézkedéseket tett a répatermelés fokozására és közgazdasági körökben arra számítanak, hogy a következő évben már Horvátország cukorszükségletének háromnegyed részét fedezhetik, úgyhogy csak 8000—10.000 tonna cukor behozatalára lesz szükség.

APRÓHIRDETÉSEK

egy hétköznap, mint vasárnap egy szó 15 fillér, vastagbetűs 25 fill. A legkisebb apróhirdetés ára 1 pengő 50 fillér. Hirdetéseket a másnapi lapra déli 12 óráig veszünk fel. A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli.

ALLÁST KERES

FIATAL INTELLIGENS gimnáziumi érettségét tett nyelveket beszélő leány elvállalna vidéken bármilyen megfelelő állást. Ajánlatokat »Csak vidéken« jelígre a kiadóba. 5958

ELADÓ

JOMENETELŰ koresma, berendezéssel együtt, más vállalkozás miatt sürgősen eladó. Cim: Ujvidék, Szent István-utca 2. 5993

ELADÓ: kausz, asztal, kombinált szekrény, 2 fotel, etazser, villamos porszívógép, mind új, díofa furnirozással. Érdeklődni: félegy-félkettő között, Ujvidék, Honvéd-utca (Cara Nikolaja) 57/a, III. balra. 5997

JÓLMENŐ VENDEGLŐ és étterem családi okok miatt olcsón, ugyanott vendéglő berendezés, eladó. Cim: Ujvidék, Levente-utca 8 (az új báni palotával szemben). 5601

KERESLET

JOKARBAN levő fürdőkád kályhával, megvételre kerestetik. Cim a kiadóban. 5966

Ujságárusításra **RIKKANCSOKAT** 18 éven felülieket felveszünk. Jelentkezni Ujvidék, Lázár-utca 6, d. e. 8—10, d. u. 1—3-ig. 5976

PENZTÁRKISASSZONY, önálló munkaező, könyvelésben jártas, német-magyar nyelvtudással azonnalra felvétetik. Cim: Müller vaskezeskedés, Zombor. 5998

KIFUTÓFIU vagy leány biciklivel, felvétetik. Cim: Grossinger gyógyszerár, Ujvidék. Jelentkezni 8—9-ig. 5996

ÜGYES fodrászkisasszony, aki a manikűrözéshez is ért, felvétetik. Cim: Bogdanov fodrászszalon, Ujverbász. 5990

ÜGYES ÉPÜLET LAKATOSSEGÉD azonnalra felvétetik. Cim: Reichel, Ujvidék, Lövész-utca 59. 5992

JÓ BIZONYÍTVÁNNYAL rendelkező idősebb bejárónő délelőttre alkalmazást kaphat. Cim a kiadóhivatalban. 5994

AUGUSZTUSBAN USZÓKONGRESSZUS LESZ NAGYVÁRADON

Ha volt kongresszus régen, amely táncolt

Harci szünetben újabb háborúig, vajjon miért ne lehetne mostanság Nagyváradon oly kongresszus, mely uszók?

De, mert nagyon rég táncolt a kongresszus,

S mert még nem láttunk uszó kongresszust mi,

Aggódva kérjük, hogy az itt hozandó

Határozatok nem fognak eluszni?

FANYAR TÓBIÁS

NYILTTÉR*

Az 1937. évi »Muska realna Gimnazia Aleksandra I« által kiadott érettségi bizonyítványomat elvesztettem, ezuton érvénytelenitem. Ujvidék, 1941 július 22.

5953 Ignjatovits Milos joghallgató

Az 1937. évi óbecsei iskolaigazgató által kiadott elemi népiskola hatodik osztályára vonatkozó bizonyítványomat elvesztettem, ezuton érvénytelenitem.

Ujvidék, 1941 július 24.
5602 Horváth Rezső

Felkérjük

a keresztény malomtulajdonosokat

a visszatért Délvidék területéről, hogy e hó 26-án, szombaton délután fél 3 órakor fontos megbeszélés végett Ujvidéken a Tőzsde épület nagytermében okvetlen megjelenni sziveskedjenek.

Délvidéki keresztény malomgyesület, Ujvidék

KÜLÖNFÉLE

PAPLANT készítek pehelyből, gyapjuból és vattából. Ugy ujak, mint régiak átdolgozását vállalom. Házakhoz is megyek. Bulyovcsics Béláné, Ujvidék, Magyar utca 53.

Csillárt

Hollitscher csillárüzemben vásároljon, Ujvidék, Alkotmány utca 29.

Mélyen tisztelt hölgyek, szombaton megnyitom »ELIT« speciális hölgy fodrásztermemet. **KLEMM JAKAB**, Ujvidék, Alkotmány-utca 3, földszint. 5952

NŐI FASZANDÁLTALP olcsón kapható nagyban és kicsinyben. Cim: Kreszán asztalosnál, Ujvidék, Thököly Imre-utca 7. 5609

Reggeli Újság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc ut 50
Telefon: 21—37, éjjel 20—58
Laptulajdonos: Andréa Dezső.
Előfizetés:
Egy óra 4.— pengő
Vidéken egy óra 3.—
Három óra 11.60
Vidéken három óra 8.—
Félévre 23.—
Vidéken félévre 16.—
Megjelenik naponta.